Dziś: Pełna Tabela Wygranych

„KURJER ZACHODNI“ w sprzedaży ulicznej kosztuje tylko — — **10** groszy

KURJER ZACHODNI
»ISKRA«

ROK XXVI. **Sobota 19 stycznia 1935 r.** Nr. 19

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2,50

Dziś w numerze

KTO ZAATAKUJE NIEMCY
WPADNIE W GNIAZDO OS.

LONDYN, 18.1. (PAT). Specjalny sprawozdawca „Daily Mail“ znany, jako prawa ręka lorda Rothenera, Price, odwiedził wczoraj Hitlera w Brunatnym Domu w Monachjum i odbył z nim dłuższą rozmowę.

Hitler oświadczył m. in.: **Niemcy same nigdy nie naruszą pokoju, ale jeśli ktokolwiek nas zaatakuje, to wpadnie w gniazdo os,** bowiem umiłowanie wolności jest u nas wielkie jak umiłowanie pokoju. Nie będąc pod żadnym przymusem, dałem Francji zapewnienie w imieniu całego narodu niemieckiego, że **nie mamy już żadnych pretensyj terytorjalnych** i że z własnej woli wyrzekliśmy się wszelkiej myśli rewanżu. Jednocześnie jednak oświadczam uroczyście, że żadna presja, ani siła nigdy nie zmusi nas do poświęcenia naszego honoru ani naszego równouprawnienia wśród narodów. Traktaty nie posiadają żadnej wartości, o ile nie są one zawarte między rządami, które wzajemnie cenią i szanują swój honor. Niemcy pragną być na stopie honorowej w stosunkach ze wszystkimi sąsiadami. Na naszej wschodniej granicy dopięliśmy tego i wierzę, że **zarówno w Warszawie jak i w Berlinie panuje wielkie zadowolenie** z racji wzajemnego oczyszczenia atmosfery. Jestem również przekonany, że jeśli ta metoda wzajemnego porozumienia będzie teraz zastosowana, rezultaty będą bardziej owocne, niż w wypadkach zawarcia bardziej skomplikowanych i nieprzejrzystych porozumień. Zawsze będę się wzdragał bardzo długo zanim zwiążę naród niemiecki paktami, których skutki nie mogą być jasno przewidziane. Nie mamy najmniejszego zamiaru rozpoczynać wojny dla naszych własnych celów. Jasnem jest przeto, że jeszcze mniej będziemy skłonni do wszczynania wojny dla celów, które są nam obce i które Niemiec nie dotyczą. Natomiast już kilkakrotnie czyniliśmy naszym sąsiadom propozycje zawarcia z nimi wzajemnych paktów nieagresji. Na zapytanie w sprawie powrotu Niemiec do Ligi Narodów. Hitler oświadczył, że Niemcy mogą wejść tylko jako państwo suwerenne i równouprawnione.

ś. † p.

PAWEŁ ALMSTAEDT

b. urzędnik Gwarectwa Hr. Renard i obywatel m. Sosnowca, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 18 stycznia 1935 roku, przeżywszy lat 47.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Dworskiej 2 na cmentarz ewangelicki w Sosnowcu nastąpi w dniu 20 b. m. o godz. 3 popoł., o czem zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

Żona, córka, bracia, bratowe i rodzina.

Przygotowania wojenne
JAPONJI.

PEKIN, 18.1. (PAT). Telegramy **nadchodzące z Mandżurji donoszą o wielkich przygotowaniach wojennych japońskich w rejonie Szafar.**

Urzędowe koła chińskie zapewniają, że nie było żadnych incydentów granicznych, mogących uzasadnić tego rodzaju przygotowania.

Mussolini kandydatem
DO NAGRODY NOBLA.

BUDAPESZT, 18.1. (PAT). Profesorowie uniwersytetu Peks jednogłośnie postanowili przedstawić Mussoliniego do pokojowej nagrody Nobla.

Mianowanie następcy
GEN. WEYGANDA.

PARYŻ, 18.1. (PAT). Na miejsce gen. Weyganda, który przekroczył granicę wieku, rada ministrów zamianowała wiceprzewodniczącym najwyższej rady wojennej szefa sztabu głównego gen. Gamelin, który łączyć będzie obie te funkcje.

25 tys. złotych
NA BUDOWĘ MUZEUM NAROD.

KRAKÓW, 18.1. (PAT). Prezes PKO Gruber w imieniu PKO wpłacił na ręce prezydenta m. Krakowa Kaplickiego 25 tysięcy złotych na budowę gmachu Muzeum Narodowego w Krakowie.

Walka policji
Z PIRATAMI.

SZANGHAJ. 18.1. (PAT). Według doniesień komendy policji wodnej w Wu-Sung doszło wczoraj w pobliżu ujścia rzeki Jangtse do całodniowej walki między statkiem policyjnym a 50 dżonkami, należącemi do piratów morskich. **4 dżonki zostały zatopione wystrzałami z armat i karabinów maszynowych,** zaś 8 wzięto do niewoli wraz z załogą. W czasie walki **poniosło śmierć 50 piratów.**

Liga Narodów odrzuciła
skargę ks. Pszczyńskiego.

GENEWA, 18.1. (PAT). Rada Ligi Narodów powzięła uchwałę zamykającą ostatecznie sprawę petycyj v. Plessa, która rozpatrywana była na dzisiejszem popołudniowem posiedzeniu z tytułu polsko-niemieckiej Konwencji Górnośląskiej.

Komitet trzech, który powyższą petycję szczegółowo rozpatrywał, jak również uwagi rządu polskiego w tej sprawie stwierdził, **że zarządzenia polskich władz skarbowych nie zawierały niczego, coby mogło być uważane za krzywdzące traktowanie v. Plessa, jako członka mniejszości narodowej.**

GENEWA, 18.1. (PAT). Rada Ligi Narodów rozpatrywała dziś sprawę przedłożoną Lidze przez posła Grebego, członka klubu niemieckiego w sprawie koncesyj na wyszynk napojów alkoholowych w Polsce.

Na wniosek sprawozdawcy Rada skargę posła Grebego **zlikwidowała ostatecznie.** W myśl deklaracji ministra Becka z 13 września 1934 r. przedstawiciel polski stały delegat przy Lidze Narodów minister Tytus Komarnicki opuścił salę obrad na czas rozpatrywania przez Radę powyższego raportu.

Tekst noty węgierskiej
w sprawie zamachu marsylskiego.

BUDAPESZT, 18.1. (PAT). Węgierska agencja telegraficzna donosi, iż nota rządu węgierskiego złożona w Genewie w związku z zamachem marsylskim ogłoszona została dziś w południe. Główną treść noty stanowią następujące punkty: 1) na podstawie szczegółowego śledztwa, przeprowadzonego przez rząd węgierski należy stwierdzić, iż niemożliwem jest ustalenie jakiegokolwiek pośredniego, bądź bezpośredniego związku między rządem węgierskim i podległemi mu władzami z jednej strony, a zamachem marsylskim z drugiej strony. **Rząd i władze węgierskie nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za tę zbrodnię.** 2) Niektórzy agenci władz węgierskich, wobec luk istniejących w dyspozycjach, które nie liczyły się z wypadkami nadzwyczajnemi nie poddali imigrantów chorwackich tak ścisłej obserwacji, jaka była niezbędna w tych nadzwyczajnych wypadkach. Dlatego też wszędzie, gdzie mogły się wydarzyć jakiekolwiek zaniedbania rząd węgierski zastosował należyte sankcje. 3) Rząd węgierski uznał za konieczne pod wrażeniem wypadków marsylskich i działając w duchu rezolucji Ligi Narodów, **zaostrzyć zarządzenia dotyczące kontroli cudzoziemców,** lub mające związek z przepisami stosowanymi przy wydawaniu paszportów.

ZINOWIEW I KAMIENIEW
SKAZANI NA WIĘZIENIE.

MOSKWA, 18.1. (PAT). Kolegjum wojskowe najwyższego sądu ZSRR ogłosiło wczoraj wyrok w sprawie Zinowiewa, Kamieniewa i 18 towarzyszy oskarżonych o organizację spisku kontrrewolucyjnego i współudział w spisku, mającym na celu zamordowanie Kirowa. Sąd uznał wszystkich oskarżonych za winnych. **Zinowiew skazany został na 10 lat więzienia, Kamieniew na 5 lat więzienia,** pozostali współoskarżeni na różnego rodzaju kary więzienia.

Oprócz Zinowiewa i Kamieniewa pozostali oskarżeni skazani zostali: Gertik, Kuklin i Sachow jako najbardziej aktywni członkowie grupy **każdy na 10 lat więzienia,** Szarow, Jewdokimow, Bakajew, Gorczenin i Catkow za aktywny udział w tajnej grupie — każdy na 8 lat więzienia. Fiedorow, Gentberg, Gessen, Tarasow, Perimow, Anniczew i Fajwilowicz—każdy na 6 lat więz., Baszkirow Brawo, Kommi, jako mniej aktywni członkowie — każdy na **5 lat więzienia.** Pozatem trybunał postanowił **skonfiskować majątek osobisty wszystkich oskarżonych.**

Na mocy decyzji specjalnej komisji przy ludowym komisarjacie spraw wewnętrznych **49 członków kontrrewolucyjnej grupy Zinowiewa skazano na osadzenie w obozach koncentracyjnych** na okres 4—5 la ,ta 29 — na deportację do różnych okolic Związku na okres od 2—5 lat.

Wszyscy oskarżeni pozatem zostali zawiadomieni, że w stosunku do nich zostanie zastosowany system zakładnictwa. W razie powtórzenia jakichkolwiek prób zamachu stanu czy wystąpień przeciwko władzy obcej ze strony ich ukrytych w podziemiach konspiracji zwolenników **zostaną straceni bez sądu.**

Proces łódzki
PRZECIW NARODOWCOM.

ŁÓDŹ, 18.1. (Tel. wł.) W piątym dniu procesu przeciwko członkom i przywódcom Stronnictwa Narodowego w Łodzi przewodniczący otworzył sesję o godz. 9,20. Obrona oświadczyła, iż wobec przedłużającego się procesu zrzeka się 14 świadków, mimo to pozostało jeszcze 100. Zeznawali dziś członkowie Stronnictwa Narodowego Głębocki, Musiewicz, Byczkowski i Krajewski, którzy oświadczyli, że nikt nie nawoływał do ekscesów i że sekcja młodych nie była uzbrojona. Rozprawa trwa.

Junosza Stępowski
POWAŻNIE CHORY.

WARSZAWA, 18.1. (Tel.wł.). W dniu wczorajszym w Teatrze Nowym zostało odwołane przedstawienie spowodu choroby Kazimierza Junoszy-Stępowskiego, który w sztuce „Henryk IV“ grał rolę tytułową. Okazało się, że Junosza-Stępowski skaleczył się w rękę podczas jednego z przedstawień, przyczem wywiązało się zakażenie krwi.

Dziś koło południa stan jego zdrowia nieco się poprawił. Zakażenie zdołano zlikwidować do wysokości przedramienia. Artysta będzie poddany operacji.

O ochronę mniejszości
W SAARZE.

PARYŻ, 18.1. (PAT.) Havas donosi z Genewy, iż Max Braun oświadczył przedstawicielom prasy, że przywódcy ugrupowań, które wypowiedziały się za utrzymaniem status quo w Zagłębiu Saary wystąpią do Ligi Narodów z memorandum, w którem zaproponują utworzenie komisji mającej za zadanie ochronę mniejszości w Saarze.

Zatonięcie parowca

BELFAST, 18.1. (PAT). Parowiec angielski Kenkenry, który rozesłał sygnały wzywające pomocy rozpadł się na dwie części. 28 ludzi załogi zdołano uratować. Kapitan, który do ostatniej chwili pozostał na pokładzie statku utonął.

Echa katastrofy pod Krzeszowicami.

KRAKÓW, 18.1. (Tel. wł.) W sprawie katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami zeznawali dziś dalje świadkowie: zawiadowca odcinka drogowego, który szkolił personel kolejowy m. in. i blokowego Drabika, zawiadowca stacji Krzeszowice. Ten ostatni zeznał, że oskarżony Nieć był pracownikiem sumiennym, jednak przy nawale pracy był trochę rozgorączkowany. Warunki pracy w Krzeszowicach były ciężkie. W ciągu nocy trzeba było przepuścić 50 pociągów. Czas trwania pracy wynosi 14 godzin. Rozprawa trwa.

PEŁNA TABELA LOTERJI

13 DZIEŃ CIĄGNIENIA IV KLASY LOTERJI PAŃSTW.

I ciągnienie

Główne wygrane

20.000 zł. — 58349
10.000 zł. — 124511
5.000 zł. — 53039
2.000 zł. — 58436 105539 132762 158205 171487
1.000 zł. — 20367 44176 46715 97169 125872 132308 134373 149242 151529 157515

Wygrane po zł. 200

248 762 982 83 1036 421 2171 286 91 421 98 955 84 3480 937 4401 732 5035 241 883 6268 477 7050 918 8425 9134 333 463 694 917 10029 285 11035 186 12063 414 13050 236 14368 912 15379 699 948 16168 250 823 56 17167 724 18062 680 618 19195 350 877 95[illegible] 20050 176 498 503 21019 194 315 646 774 22054 123 23142 538 784 24223 493 540 743 25705 32 26696 835 27109 28660 710 29999 30226 91 92 635 702 5 60 911 31149 66 61 557 951 32204 402 912 33026 88 179 290 441 652 34034 512 35038 426 519 709 36031 37037 69 962 38005 38 208 98 39141 251 920 40187 455 42055 281 751 891 43091 252 75 749 44365 90 456 521 46114 74 228 400 40 47311 422 708 37 920 48120 317 775 830 70 49262 358 484 674 930

50628 710 51056 132 52000 145 53082 100 569 54170 210 55037 179 387 755 56108 519 57271 640 737 58136 61 459 958 59005 205 45 741 927 60901 61597 747 62274 413 648 64 756 889 63468 64179 280 362 421 61 65159 296 66080 155 343 456 537 627 99 775 977 67089 68072 89 69053 391 494 500 79.

70112 824 71367 924 71 99 72098 146 871 73034 180 563 822 74100 364 413 38 958 75338 471 628 926 32 76083 118 464 94 842 929 77653 91 750 976 78704 79528 80926 81575 628 83498 84093 232 800 99 971 85049 63 91 339 95 511 86010 257 372 606 713 87208 12 514 18 83 946 88436 793 907 89869 90429 504 642 91544 656 800 92524 652 855 93073 292 461 66 85 94037 107 95002 721 96211 16 97045 580 903 98090 893 99756 947.

100372 84 514 630 757 964 101232 583 102634 103130 510 726 104072 465 501 75 105406 106080 544 107084 127 659 825 47 108120 109083 142 333 571 635 989 110461 544 710 842 904 55 111920 85 112536 758 113895 114628 57 846 986 115185 405 27 116924 37 117215 934 77 118235 119310 610 850

120032 219 97 302 37 66 490 865 121017 255 67 479 122044 145 501 10 50 123201 788 936 55 124051 52 668 765 802 66 967 125137 41 511 663 126206 510 63 823 959 127062 225 945 128069 311 13 409 702 129061 293 378 635 774 130237 325 43 81 131409 132916 133582 632 714 909 134054 383 877 904 135699 838 136131 307 967 137088 852 922 139162 361 404

14004 580 639 59 709 141598 671 142011 15 35 222 301 798 143050 495 668 72 920 144370 453 145666 146152 237 351 477 147171 684 148389 92 720 93 984 149107 565 746 150033 464 627 816 151045 405 71 97 918

152073 686 826 977 153023 404 950 154097 189 92 688 788 155179 482 636 781 847 941 93 156608 24 788 818 158454 160379 795 161333 48 162151 320 525 751 163169 336 801 165163 540 166040 1555 455 950 167054 394 669 [illegible] 168053 169005 108 331 71 95 821 170237 303 171110 567 854 83 97 946 172152 235 71 362 404 850 173080 564 174259 175157 213 306 709 933 176174 651 795 177342 587 973 178103 207 397 179070 405 904 85

Wygranepocieszenia po 50 zł.

10 1218 654 68 982 95 4860 7015 832 8256 507 774 9599 863 991 10112 315 704 11664 12247 13536 648 753 994 14216 72 638 15386 16046 693 17185 308 18460 19040 329 600 987 20457 826 21666 22291 23143 394 733 24251 660 791 846 939 25343 430 575 615 26482 27288 497 932 80 28192 30563 31670 705 32022 235 33408 75 727 59 34238 35119 39 45 575 809 15 36011 100 288 771 37219 900 52 39328 404 717 40605 41210 42369 43541 648 895 908 44985 46556 47741 61 48292 555 675 49819

50149 203 74 84 51101 497 39- 524 657 53503 787 854 59 977 54342 445 48 797 55622 940 56080 466 511 614 735 998 58212 376 638 835 59424 684 60031 392 61984 62755 63274 410 64091 603 703 965 65247 804 66056 125 81 381 92 721 67051 637 795 68133 822 69550 95.

71938 72668 711 98 73936 74839 47 76137 933 77015 35 910 78115 262 79272 80314 543 82176 83740 986 84133 731 887 943 87 85421 576 626 876 906 86692 87895 975 89368 469 865.

90981 91644 795 92156 93071 382 867 980 94363 446 95274 79 96253 431 97033 445 86 98297 449 576 763 99508 855.

100009 97 167 658 768 865 987 101074 290 936 68 102700 883 993 103017 538 711 104403 726 107445 545 806 980 108111 389 110663 111513 112165 613 113770 114169 357 648 77 947 115712 800 116409 42 539 117051 202 313 15 118029 589 119222 311 569

120281 506 121947 87 122732 843 123537 124066 139414 544 125168 90 563 832 126875 127266 333 555 813 128858 129313 613 73 130556 131 318 420 827 132216 309 12 627 927 133493 737 134003 837 928 135907 136516 137092 405 138061 308 139331 620 930

140176 420 575 600 141722 142085 145186 628 146239 147570 148545 63 715 902 149033 491 92 886 150815 151223 411 847

152186 153083 15459 920 155189 814 25 813 156061 62 158474 663 771 845 159685 841 160578 161157 439 162021 834 163202 22 403 515 907 16449 730 166516 167049 518 689 903 168079 349 557 603 807 169592 883 170211 171111 253 717 857 172167 93 878 173544 779 878 174474 175970 176658 98 791 177104 927 74 178105 220 668 179166 680 798 851

II ciągnienie

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

245 492 93 614 711 83 1055 66 80 196 98 413 569 2100 244 59 542 3105 554 687 830 4223 301 407 73 964 5452 521 932 77 6248 333 570 744 817 71 84 926 59 62 7075 593 857 804 21 909 8160 738 807 72 83 9071 455 602 67 934 10163 236 410 522 63 688 707 72 79 979 11114 274 374 420 542 724 48 95 12178 227 315 704 13009 56 88 118 66 211 78 465 509 48 743 14095 285 411 767 889 15013 177 267 329 16810 914 17620 883 926 18007 331 83 542 63 983 19361 461 630 743 917

20075 151 264 483 948 21531 867 89 22118 449 661 85 719 983 24081 224 25033 433 89 686 762 79 878 26160 99 241 326 27215 60 862 28242 372 417 551 29212 93 401 565 650 753 30038 251 441 684 956 31016 19 455 99 927 55 96 32218 405 506 914 33154 57 340 725 34001 130 208 282 83 449 567 617 29 59 752 35285 99 36125 706 987 37235 696 881 84 38424 528 65 86 754 39019 165 40141 570 625 85 938 41022 736 58 42138 365 465 511 83 742 861 43172 218 382 440 580 633 706 60 44324 60 451 569 683 714 800 26 35

45172 363 576 796 829 962 46131 254 87 95 318 879 985 47290 446 500 96 653 66 707 57 48024 210 347 591 941 49128 83 591 698 705 43 840 901 50636 712 79 920 37 51078 289 533 53 655 955 52191 324 48 521 625 731 935 53649 959 73 54794 830 55375 78 481 537 607 923 56292 704 63 804 14 96 57519 59 79 935 87 58304 83 589 653 68 69 704 59143 49 223 451 571 764.

60139 440 550 643 794 61032 333 52 72 743 62067 182 99 395 972 63051 705 50 858 946 75 79 64105 537 790 65341 86 454 670 928 66717 67335 551 61 626 829 985 68011 315 537 796 881 69031 83 285 381 612 809 12 38 965 70218 359 505 852 54 85 941 42 87 71033 287 72340 76 468 957 73126 37 209 379 449 703 74252 834 75120 76365 96 475 723 77460 576 78021 94 201 340 465 79096 181 96 270 79 602 66 68 999.

80096 342 615 81124 290 97 325 71 773 82008 516 674 83045 255 65 737 938 84016 43 573 982 85123 315 470 77 527 752 806 86180 999 87120 271 566 88182 291 309 514 47 716 873 89242 302 428 602 53 805 91.

90050 209 91149 263 367 813 959 92064 99 110 93276 503 50 920 95 94164 411 86 756 73 95102 203 29 413 714 812 96042 142 94 327 412 649 97094 207 380 610 826 91 984 58 54 98072 316 424 629 50 786 870 78 94 99221 90 742

100003 308 28 586 675 848 966 101039 147 353 65 410 881 988 101270 471 728 58 986 103072 356 496 734 850 911 39 104045 170 249 458 820 88 105192 279 441 697 913 58 106239 378 699 951 107165 599 611 42 108516 729 882 65 993 109364 563 844 87

110341 503 26 666 713 825 111516 99 639 48 712 67 91 112033 151 680 42 50 113060 295 403 18 981 114090 323 582 684 44 115178 290 421 68 608 41 49 779 421 116084 175 286 562 704 826 987 117067 184 407 85 118106 79 466 607 937 84 119021 [illegible] 460

120272 88 522 627 849 96 121142 235 122383 97 524 59 768 939 123029 130 286 357 476 832 124742 904 125151 620 53 722 808 972 93 126250 73 314 502 632 82 833 127191 215 300 15 574 715 31 874 128177 287 314 421 35 39 66 560 129107 40 463 608 62 710 44 955

130206 557 606 979 131129 93 223 468 713 68 87 806 67 979 132146 488 596 733 910 22 69 133182 268 589 134085 271 350 81 468 86 518 603 05 54 710 836 962 92

135069 309 10 440 761 91 937 52 136118 68 80 236 334 653 137006 229 449 664 748 804 138097 177 221 439 560 685 740 139034 346 508 957 73 79 140015 105 223 408 503 7 631 32 772 806 87 141188 346 518 629 142204 442 98 143014 60 243 79 420 644 144076 114 821 86 620 48 764 85 827 145131 473 695 791 146183 816 914 147051 94 119 74 279 311 666 717 81 148878 402 579 90 149101 96 278 449 948

150223 90 473 581 682 734 865 151034 225 442 519 956 152564 601 99 809 49 955 67 153380 559 985 154282 382 445 595 830 37 155219 320 87 728 887 156362 522 685 770 73 852 157167 535 828 93 934 158345 463 546 55 683 868 90 972 159038 180 82 88

160067 171 161179 80 570 649 172013 352 549 833 903 163122 24 208 16 45 72 394 469 639 752 164147 204 556 606 88 714 815 165175 98 830 166081 94 459 611 64 785 37 91 167504 670 751 70 168098 592 601 865 169020 199 201 85 495 553 710 815 968

170293 390 651 932 42 171094 281 541 48 55 621 820 950 68 172664 173264 467 94 553 57 780 934 174418 41 533 815 79 934 175072 129 522 48 543 700 70 807 945 55 176130 38 95 562 833 177032 181 218 430 91 670 785 864 87 970 178070 99 222 350 58 63 91 488 791 179030 99 195 210 575 686 898 917

III ciągnienie

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

186 378 495 558 616 796 950 1441 558 694 726 75 895 905 2308 62 563 711 3148 50 389 456 67 861 4492 641 62 712 810 36 5229 48 793 983 6385 685 725 721 474 82 758 826 239 345 406 51 71 886 979 9269 91 426 51 520 682 910 1090 619 904 11569 747 59 84 911 53 12065 411 717 36 849 13218 345 423 62 87 532 93 97 945 912 51 4250 92 522 815 15196 587 633 859 932 17456 603 720 964 73 18134 267 972 19357 76 714

20034 262 87 506 648 700 73 21112 373 427 596 22019 469 659 23341 68 449 636 74 825 949 24042 79 299 313 815 47 946 25124 28 60 201 35 98 584 606 1 4800 929 26012 210 17 352 538 78 815 27073 276 86 404 16 530 617 66 88 916 17 28256 336 616 29143 203 17 30098 352 624 860 31029 45 221 858 879 32001 88 855 566 72 33059 232 680 730 34022 25 452 75 608 811 90 35034 74 105 67 284 318 630 788 36043 418 515 662 708 977 99 37027 241 407 30 759 903 38027 144 76 859 966 39101 261 808 520 848 61 259 40689 741 922 41009 30 36 40 75 147 351 80 636 805 42327 459 764 844 43133 265 438 95 607 44048 68 222 899 655

45008 142 417 566 860 63 46310 508 604 49 64 771 47074 114 210 528 611 46 972 48075 257 918 21 49105 74 348 67 415 770 842 958 50624 67 759 99 853 51027 452 531 52170 583 53044 194 285 379 895 98 979 54164 318 792 886 55013 78 290 367 715 56136 60 280 491 616 30 69 724 57152 325 423 83 617 58033 308 28 68 94 437 601 59104 288 867 87.

60016 208 83 365 438 49 601 721 822 988 61493 691 700 22 32 48 62470 80 534 692 64473 844 65149 73 329 444 633 836 66274 803 999 67054 338 62 514 41 615 68114 31 88 299 341 412 66 69044 86 363 791 952 70045 390 630 770 71007 1775 218 66 628 72033 546 657 736 73077 191 467 92 34 683 756 808 934 74054 241 425 833 987 75086 447 643 752 76022 233 573 85 99 607 718 77055 65 402 19 66 612 718 78277 354 810 989 79000 18 768 87 80192 217 494 673 81003 37 398 640 90 82164 306 64 97 415 528 41 51 633 865 83015 131 246 369 780 895 84641 790 815 72 75 85011 550 688 709 843 86054 404 74 930 87690 88677 801 89015 288 434 68 547 52 67 760 828 922 23.

90174 357 574 868 99 989 98 91023 417 70 619 92169 319 478 529 608 778 821 93313 34 677 94010 15 49 85 199 270 777 804 43 918 56 95198 507 606 738 49 96758 807 49 97050 537 44 98808 977 99050 125 738 817 90

100193 253 604 27 101046 571 761 954 102121 255 407 534 54 922 103040 53 768 104224 64 376 431 544 94 748 808 973 105148 63 223 80 348 421 54 524 620 784 106119 66 78 92 220 725 107060 104 286 562 76 729 968 108229 57 374 109088 368 74 84 545 639 843 912

110176 356 535 866 111303 422 92 604 726 87 981 112120 93 261 113039 140 282 359 659 742 968 114013 62 155 469 510 23 872 115028 201 503 28 501 33 39 73 87 705 71 974 116050 284 323 422 723 70 877 117028 86 247 70 369 561 661 789 895 118104 289 329 409 773 808 71 119457 574 769 832 921 34

120072 194 2331 404 525 68 716 819 910 121022 115 376 565 687 742 122063 151 277 332 783 877 123165 552 97 609 73 803 42 124169 364 444 703 125011 617 737 99 126104 394 460 520 769 126104 394 460 520 769 127003 81 308 575 772 128203 307 550 69 71 643 67 764 868 129241 364 434 780 958

130005 700 54 804 131027 224 34 55 411 512 132421 36 527 42 711 32 133184 226 415 584 610 747 965 134072 656 847

135120 40 91 225 96 404 72 94 581 947 136119 52 369 613 989 137216 481 632 785 88 986 138551 75 139284 302 8 519 751 140002 3 5 94 352 5655 686 95 888 141140 516 670 927 142089 180 214 322 82 469 537 619 64 789 143113 85 262 765 810 936 68 144116 62 285 646 47 869 145199 280 427 614 19 98 709 814 146050 224 385 487 815 147104 297 304 813 36 967 148074 300 937 149320 62 425 57

150077 244 474 151269 358 91 494 532 824 917 152041 132 46 214 469 535 83 89 786 936 15[illegible]392 488 565 71 81 854 154125 264 304 675 851 155191 559 75 802 900 156090 238 440 438 689 739 50 933 157134 38 560 158552 63 704 14 159178 447 553 643 761

160203 161006 47 275 80 558 641 957 162156 260 601 45 810 902 164131 273 560 799 856 165171 223 330 81 662 166049 210 66 407 77 657 67340 475 638 973 168099 329 331 254 99 829 63 902 5 169369 740 834 902

170241 171087 406 79 590 698 762 998 172007 199 264 310 13 33 47 429 565 173036 93 498 572 954 174272 338 938 175115 64 215 85 385 486 691 887 902 176019 173 555 827 177182 268 178056 402 523 71 651 981 88 179156 80 380 549 736 56 835

IV ciągnienie

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

158 455 642 48 813 1088 326 603 748 932 90 2073 153 229 319 428 641 770 3160 67 223 359 427 996 4083 244 665 739 52 5092 581 96 757 953 6208 309 502 749 913 7851 951 8056 98 280 326 447 588 648 965 9232 676 826 10093 235 321 64 462 719 58 11141 685 802 12760 902 86 13819 14142 211 13 555 84 855 985 15229 608 42 800 46 58 16008 24 26 65 197 697 750 943 17930 18144 402 850 62 19092 462 667

20225 77 401 500 637 21159 326 71 558 22075 173 202 80 841 901 30 32 82 23339 630 765 919 24065 678 748 873 924 25230 733 67 872 26175 489 814 87 27008 83 225 28553 682 863 67 93 960 29264 466 549 847 58 908 30558 720 821 91 916 31649 704 16 834 32072 275 350 84 793 33008 419 88 519 799 34108 71 427 47 543 822 901 35151 398 685 725 832 79 36620 37122 342 508 87 79 933 61 38237 51 358 450 418 592 39809 40311 408 520 27 927 41446 58 42111 550 815 924 43301 608 808 44032 38 328 46 742 60 72

45283 343 87 97 819 46040 325 498 688 827 45 916 50 47401 502 626 789 877 934 48161 305 428 568 891 49021 217 944 50247 372 887 51001 720 28 30 805 52006 231 343 569 722 817 950 53272 436 608 951 88 54145 97 264 430 555 685 783 55011 67 118 385 507 82 713 74 79 890 91 94 903 56154 283 57045 163 221 32 347 488 524 32 726 80 58068 71 528 628 58 815 45 59721 65 60350 99 510 795 884 61131 229 59 362 404 9 83 716 873 964 62116 95 273 356 67 771 63075 135 372 598 613 64116 260 447 887 902 65017 143 229 334 419 804 32 66097 177 212 49 50 447 89 766 855 65 955 68391 551 83 664 81 939 69108 683 741 998 70027 119 467 605 90 828 945 71058 108 237 585 745 839 72055 72 95 236 92 408 599 830 73045 205 556 78 807 82 74123 209 50 357 400 643 762 882 94 75113 91 313 70 466 822 76260 92 742 72 926 77743 942 78006 393 99 433 622 73 772 79112 203 50 411 62 623 996 80184 221 65 91 532 81086 144 89 207 62 92 336 451 79 621 65 747 54 851 85 82254 53 301 537 83247 487 543 45 826 48 79 84275 590 931 85001 197 401 30 514 774 86043 145 207 383 450 584 86 650 78 721 806 87127 228 705 48 832 88125 27 90 602 45 83 89019 265 85 505 25 609 40 72 736 868 948.

90029 87 134 78 302 440 810 91649 755 [illegible]43 56 9[illegible]051 210 78 412 527 632 824 93165 696 804 85 957 59 94295 514 839 926 68 95068 100 250 496 717 96115 56 630 961 97089 115 22 213 333 90 635 709 930 71 98036 155 207 45 779 851 99016 43 88 274 76 450 54 503 700

100008 424 48 512 924 101013 84 139 239 420 515 19 757 917 102027 44 91 151 312 88 674 856 103012 518 98 368 77 104026 492 525 625 52 914 105169 243 92 306 785 881 106482 482 174 107267 515 758 108259 329 93 598 549 714 892 109498 619 20 845

110091 707 821 59 913 72 111145 99 265 368 730 112264 698 857 920 62 113049 65 283 562 71 924 31 114068 132 74 343 93 706 855 934 56 115046 367 615 898 954 116044 89 164 636 117011 279 495 668 90 767 118091 151 68 95 666 855 94 119764 936

120263 351 538 50 767 121845 990 122459 66 702 123020 758 969 124404 90 567 621 125056 126 126147 75 590 [illegible]1 92 642 74 717 27 889 127005 510 36 460 89 741 128071 696 129059 232 36 282 665

130015 19 99 227 313 84 502 65 85 679 751 963 131083 249 623 918 38 90 132472 133093 373 509 932 143027 195 [illegible]05 451 96 512 739 61

135897 136844 137881

136051 67 94 430 137061 71 281 368 565 680 138141 378 721 139340 493 588 690 701 140183 646 141222 847 727 869 142095 199 371 77 400 59 502 693 910 18 71 143085 140 62 338 602 763 958 144144 383 145158 857 552 567 146309 49 789 841 81 87 147096 125 67 475 148335 696 777 847 64 83 96 149291 339 659 83 929 38

150289 499 600 736 823 931 151096 220 447 528 834 942 152240 645 56 867 68 153080 112 275 342 428 829 35 154078 52 181 236 350 54 570 601 29 912 48 155130 46 467 511 80 607 28 50 959 156163 391 729 58 157079 158 73 258 532 938 158167 208 325 558 88 636 785 982 84 159071 105 20 327 449 58 588 648 848

160024 127 341 639 760 916 161161 207 55 578 698 857 162059 246 509 608 765 78 85 878 66 163232 49 369 465 941 165081 164 463 592 718 24 822 65 87 166463 728 929 167243 72 95 787 507 26 816 168161 308 423 69 636 752 988 169023 46 338 41 80 97 474 687 754 63 965

170083 269 171104 577 700 20 44 172067 171 368 432 98 674 888 173219 360 464 75 715 70 994 174029 338 584 721 73 891 961 175375 443 646 919 176070 704 91 508 963 177407 570 726 98 178278 625 795 875 179124 827

Z każdym rokiem biedniejemy.

W dniu 12 stycznia b.r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych przekroczyła w Polsce 450.000 ludzi. Wobec tak katastrofalnego wzrostu bezrobocia, które swojem natężeniem przekroczyło bardzo znacznie wszelkie dotychczasowe granice, należy porzucić wszelkie frazesy o poprawie w tej, lub innej dziedzinie życia gospodarczego. Trzeba przestać łudzić siebie i innych wiadomościami o zatrudnieniu w takim lub innym przemyśle, o wzmożeniu produkcji w tym lub owym dziale wytwórczości.

Są to fakty tak drobne w porównaniu z ogólnem naszem położeniem, iż zasłanianie niemi najważniejszego zagadnienia, jakiem jest bezrobocie, jest ze wszechmiar szkodliwe.

Rok temu w końcu stycznia było zarejestrowanych 400.000 bezrobotnych, obecnie w pierwszej połowie stycznia jest ich już 450 tys. Można więc przypuszczać, iż pod koniec stycznia ilość ludzi bez pracy będzie wynosiła około pół miljona.

W czasie mrozów bez węgla i chleba pozostaje w Polsce pół miljona ludzi, nie mających także i pracy. Licząc zaś na każdego bezrobotnego przeciętnie po trzech członków rodziny, otrzymamy, iż 2 miljony ludzi w naszym kraju pozostaje bez środków do życia.

Sama Warszawa ma około 10 proc. swej ludności dotkniętej klęską bezrobocia.

Są to tylko liczby oficjalnego bezrobocia, rejestrowanego przez urzędy pośrednictwa pracy, ale daleko bardziej wzrosłyby one, gdyby można było zliczyć tych bezrobotnych — którzy nie są uwzględnieni przez żadną statystykę

Ten katastrofalny stan bezrobocia jest najlepszym sprawdzianem rozpaczliwego położenia całego polskiego życia gospodarczego.

Produkcja nasza we wszystkich dziedzinach wegetuje.

Jeśli nie zmniejsza się, to w najlepszym wypadku pozostaje bez zmiany. A Polsce przybywa rocznie około pół miljona nowych obywateli. Jeśli więc w ciągu lat trzech liczba ludności w naszym kraju wzrosła o trzy miljony ludzi, czyli o 10 procent, a ilość spożytego węgla, cukru i t.p. pozostała nawet nie zmniejszona, to oznaczałoby, iż właśnie o te 10 procent mniej spożywa przeciętny mieszkaniec wsi i miast. Ale wiemy przecież dobrze, że od 1929 roku spożycie spadło bardzo znacznie, a więc spożycie przeciętnego obywatela zmalało jeszcze bardziej.

Według obliczeń inż. Cywińskiego, który zbadał na podstawie bilansów położenie polskiego przemysłu, w tym samym czasie, kiedy nam przybyło 3 miljony ludności, **ubyło nam równocześnie 15 procent narzędzi pracy.** Zostały one zniszczone, a nie zastąpiono ich nowemi z tej przyczyny, że zakłady przemysłowe nie posiadają odpowiednich środków finansowych na ich odnowienie. **Kapitały spółek akcyjnych, pracujących w przemyśle, w tym samym czasie zmalały o 1.843 miljony złotych, czyli więcej niż o 33 proc.**

Ludności przybyło, a narzędzi pracy mamy mniej, kapitały ulegają zmniejszeniu. Taki stan naszego życia gospodarczego musi wywoływać w skutkach wzrost bezrobocia. W zniszczonych zakładach pracy, pozbawionych kapitałów coraz mniej ludzi może znaleźć zatrudnienie. Przy lada trudności zakłady przemysłowe wyrzucać muszą tysiące bezrobotnych, powiększając klęskę społeczną.

Równocześnie na to wyniszczone życie gospodarcze **nakłada się coraz nowe ciężary** czy to w formie rosnących wymiarów podatkowych, lub różnych dodatków do podatków.

Jeśli w przemyśle, sporządzającym bilanse jest tak wielkie spustoszenie, to **nie mniejsze zniszczenie jest w przemyśle drobnym i rzemiosłach.** I sam kapitał został bardzo znacznie zmniejszony, a narzędzie pracy w olbrzymim odsetku zniszczone. Liczba bezrobotnych rzemieślników, przeważnie nigdzie nie rejestrowanych, jest olbrzymia.

Czy w tych warunkach może poważnie przeciwdziałać bezrobociu program robót publicznych, choćby najbardziej rozbudowany. Wtedy, gdy życie gospodarcze przynosi nam, jako zjawisko codzienne likwidacje szeregu placówek wytwórczych lub handlowych nie wystarczy tylko danie pracy małemu odsetkowi bezrobotnych, przy pewnych robotach samorządowych lub państwowych.

Nie można zwalczyć choroby, walcząc tylko z objawami i skutkami.

Trzeba leczyć jej przyczynę. Bezrobocie jest skutkiem szeregu posunięć gospodarczych, które, zrodzone z ducha etatyzmu, odbiły się fatalnie na całem naszem życiu gospodarczem. Coraz mocniej rozlegają się głosy, wskazujące na **konieczność większej swobody i żądające ograniczenia ciężarów nakładanych na warsztaty pracy.**

Chcąc uzdrowić nasze gospodarstwo społeczne musimy zapewnić mu minimum warunków rozwoju. Nie oznacza to bynajmniej, abyśmy mieli stwarzać jakieś sztuczne, cieplarniane warunki.

Wystarczy jeśli zostaną osłabione panujące dotychczas dążenia etatystyczne, jeśli zostaną zmniejszone, ciężary podatkowe i stworzone, tak niezbędne dla rozwoju życia gospodarczego pewność i stałość stosunków.

Wtedy dopiero będzie można ożywić naprawdę nasz przemysł i handel. Wtedy walka z bezrobociem wyda rezultaty, bo zniszczone zostaną źródła straszliwej choroby.

KANONIZACJA TOMASZA MOOREA.

Kanclerz króla angielskiego Henryka VIII Tomasz Moore, ma być w najbliższym czasie kanonizowany. Będzie to pierwsza kanonizacja w Anglji, po reformacji. Tomasz Moore został stracony za to, że nie chciał uznać rozwodu króla z Katarzyną z Aragonji.

Jak uchwalono w Senacie nową Konstytucję

Jeden z dzienników warszawskich taki sprawozdawczy opis dał z przebiegu posiedzenia Senatu w ub. środę, na którem uchwalona została nowa konstytucja.

Była godz. 21.30 w środę, gdy alarmowe dzwonki w całym gmachu sejmowym zawiadomiły wszystkich, że Senat po całodziennych obradach przystępuje do głosowania nad Konstytucją. Sala momentalnie się zapełniła. Loże prasowe i dla publiczności pełne. Marszałek Raczkiewicz oznajmia, że izba przystępuje do przegłosowania poprawek zgłoszonych przez referenta sen. Rostworowskiego.

Głosowanie odbyło się przez powstanie. Tylko BB. głosowało za, inni wszyscy — przeciw. SS. Rogowicz i Barański liczyli głosy „za" i „przeciw". Obliczono, że za wnioskiem głosowało 75 senatorów, a przeciwko 21. Marszałek, oznajmiając wyniki głosowania, dodał zastrzeżone w Konstytucji stwierdzenie potrzebnej kwalifikowanej ilości obecnych.

Poprawki uchwalono. Zarządzono wobec tego głosowanie nad całością. Teraz marszałek zażądał poparcia dla wniosku sen. Woźnickiego o imienne głosowanie nad całością. Powstała prawica i lewica. Ponieważ poparcie było dostateczne, przeto zarządzono głosowanie imienne. Po głosowaniu dziesięciominutowem przerwa. O godz. 22 znów dzwonki, wzywające na salę.

Marszałek oznajmia — Głosowało za projektem Konstytucji 74 senatorów, przeciwko 24, jeden głos oddano biały. Ponieważ kwalifikowana większość została uzyskana, przeto uchwała Senatu o przyjęciu ustawy Konstytucyjnej wraz z poprawkami zgłoszonemi jest prawomocna.

Na ławach BB. rozległy się brawa. Senatorowie z Klubu Narodowego i senatorowie z lewicy opuścili ławy.

Marszałek stwierdziwszy, że Senat dokonał najważniejszej swej pracy — zamknął poiedzenie. Były cztery minuty po godz. 22.

W SEJMIE.

Teraz biuro Senatu prześle zmieniony projekt Konstytucji do Sejmu, który musi rozpatrzyć uchwalone przez Senat poprawki. Sejmowi nie wolno już nic zmieniać, może tylko poprawki Senatu, albo przyjąć albo odrzucić. Innych zmian przeprowadzać mu nie wolno.

Podczas obrad senackich był obecny stale pos. Makowski (BB), przewodniczący sejmowej komisji konstytucyjnej, która teraz będzie rozpatrywała poprawki. Ponieważ jednak sen. Rostworowski jako referent oznajmił, iż poprawki przez niego zgłoszone, zostały uzgodnione z referentem sejmowym pos. Carem (BB.), przeto należy mniemać, że Sejm przyjmie projekt, uchwalony przez Senat. Chodzi tylko o to, czy znajdzie się na posiedzeniu sejmowem odpowiednia kwalifikowana większość. Kiedy Sejm przystąpi do pracy nad projektem Senatu — tego nie wiadomo.

GŁOS PRAWNIKA.

Spośród wielu przemówień, jakie wygłoszono w debacie, najbardziej znamienne, a najbardziej druzgocące dla projektu było wystąpienie sen. Makarewicza. P. Makarewicz jest profesorem prawa Uniwersytetu lwowskiego, jest członkiem komisji kodyfikacyjnej, a więc uznawaną przez osobistości rządzące powagą naukową. Politycznie jest zbliżony do obozu rządzącego wystąpił bowiem z Chrz. Dem. wskutek jej opozycyjnego stanowiska i zawsze popierał poglądy rządowe. W wyniku długich rozstrząsań prawniczych, sen. Makarewicz postawił tezę

— Projekt komisji należy uznać raczej jako cenny materjał do dyskusji, aniżeli za dojrzałe dzieło kodyfikacyjne.

Z ust człowieka, który brał bardzo żywy udział w obradach komisyjnych i który wręcz oświadcza, że znajduje się w projekcie wiele cennych momentów, który najżyczliwiej jest ustosunkowany do rządu i obozu, forsującego zmianę ustroju — taka kwalifikacja projektu jest niezwykle znamienna.

Jakże ustosunkowali się inni?

NARODOWCY.

Sen. Głąbiński — Projekt nawraca do absolutyzmu. Zadaniem projektu jest ubranie w stan prawny tego, co istnieje u nas po r. 1926. Projekt ignoruje całkowicie naród. Władza Prezydenta jest większa, niż monarchy w państwie konstytucyjnem. Swobody obywatelskie, jak swoboda wypowiadania przekonań w słowie i piśmie, prawo wnoszenia petycyj, bezpłatne nauczanie powszechne, wynagradzanie za szkody, wyrządzane przez urzędników — to wszystko jest pominięte.

S. Bartoszewicz: — Charakter projektu — to nieodpowiedzialna dyktatura; trwała dyktatura musi się skończyć niepowodzeniem. Chcemy nasz ustrój oprzeć na narodzie. Ludność żydowska nie powinna oddziaływać na losy naszego państwa. Prawu winni podlegać wszyscy. Pojęcie silnego rządu polega na tem, że ma siłę nakazania wszystkim posłuchu dla prawa, które naród sobie stworzy. Musimy mieć takie urządzenia, które pozwolą narodowi polskiemu prowadzić własną politykę, niezamąconą przez wpływy wrogie dla Polski.

LUDOWCY.

Sen. Woźnicki: — Projekt nie gwarantuje obywatelom należytego rozwoju. System prezydencki stwarza sposobność do wytworzenia się w otoczeniu Prezydenta grup oligarchicznych i do rozrostu biurokracji, co nie daje gwarancji praworządności.

Sen. Januszewski: — Władza absolutna oddana jest jednostce. Przyjdzie zapewne tu człowiek zwykły. A co będzie, gdyby przyszedł taki człowiek, jak kiedyś Deschanel (chory umysłowo). Rządzić wtedy będzie dyrektor gabinetu Prezydenta, którego władza przerośnie władzę premjera. O niezależności kontroli niema mowy. Posła, krytykującego administrację, można uznać za „działającego na szkodę państwa". Izba Kontroli jest uzależniona od administracji. Projekt łamie charaktery i hoduje ludzi pozbawionych godności ludzkiej. A tylko wolny obywatel broni na polu walki swej wolności.

Sen. Kulerski: — **Konstytucja ta nie** jest z ducha polska, a bierze swój początek w duchu wschodnim.

Sen. Szafranek: — Lud Konstytucją się nie interesuje, nie wierzy, że i ta Konstytucja będzie szanowana. (Marszałek przywołuje go do porządku). Projekt ma brak poszanowania dla szarego człowieka. Dzisiejsze położenie gospodarcze jest takie, że gdyby otwarto granice, toby połowa ludności uciekła.

P. P. S.

Sen. Kłuszyńska: — Gdybym miała choć atom władzy, to tym, którzy dziś patronują tej ustawie powiedziałabym: włosiennicę i popiół na głowy. Gdzieżeście byli, gdy się lała krew Legjonów? Z uchwaleniem tej Konstytucji kończy się ustrój republikański w Polsce. Prezydent, gdyby nawet był prorokiem i codziennie rozmawiał z Panem Bogiem, toby nie sprostał zadaniu, bo ono przerasta siły jednego człowieka. Rządzić będzie kamaryla. Uchwalenie Konstytucji pogorszy wewnętrzne stosunki. Obywatel stanie się poddanym. Czyim? Prezydenta? Nie. Biurokracji, całej machiny administracyjnej. Ludność będzie musiała szukać innych dróg dla uzewnętrznienia swych dążeń.

Sen. Dębski: — stary weteran PPS-owski, którego podobizna znajduje się na tej samej fotografji, co J. Piłsudskiego, I. M. Mościckiego, St. Wojciechowskiego sprzed kilku dziesięciu lat z epoki londyńskiej emigracji. Elita zamieni się w klikę. Dajecie ludowi „circenses", ale dajcie mu naprzód „panem".

N. P. R.

Sen. Michejda: — Od przewrotu majowego nie tracono czasu, łamiąc ustawy, by utrzymać i wzmocnić wzmocnioną pozycję — drogą przez Brześć i Berezę nie do naprawy Rzplitej, lecz do utrzymania zasady jednego wodza i jednej partji. Nie odbiegliśmy daleko od bolszewizmu i hitleryzmu. Konstytucja ta może się stać początkiem tragedji.

CH. DEM.

Sen. Kędzior zgłasza poprawkę wykluczającą zmianę, że autonomja Śląska może być zmieniona w drodze zwykłej ustawy — bez zgody Sejmu śląskiego. (Poprawki tej marszałek nie poddał pod głosowanie, jako nie posiadającej dostatecznej ilości podpisów).

MNIEJSZOŚCI.

Sen. Horbaczewski (ukr.): — Jeżeli jest ważną ochrona jednostki, to tembardziej narodu. Akceptowana przez Polskę zasada autonomji Małopolski wschodniej nie jest realizowana. Projekt pogarsza położenie mniejszości.

Sen. Makuch (ukr.): — Projekt Konstytucji jest sprzeczny z zobowiązaniami Polski co do ochrony mniejszości narodowych.

Sen. Utta: — Projekt pozbawia Niemców dotychczasowych wpływów na bieg spraw państwowych.

B. B. W. R.

Sen. Rostworowski: — Zadaniem Konstytucji jest prymat Głowy Państwa i nadanie jej charakteru rozjemcy w konflikcie między rządem i parlamentem. Dla nas, którzy jesteśmy w mierzonych stuleciami dziejach narodu tylko robotnikami jednej godziny, dzień dzisiejszy jest porachunkiem z błędami przeszłości i położeniem podwalin dla jutra.

Sen. Jundziłł: — Przewrót majowy był wyprostowaniem skrzywionej linji rozwoju państwa. Państwo daje gwarancje rozwoju nie tylko narodowości polskiej, ale wszelkich narodowości, jeżeli są zgodne z celami państwa.

Sen. Ewert: — Mówcie panowie, co chcecie, rzucajcie hasła: „lud", „naród", „demokracja", — strójcie się w siermięgi czy we fraki — zawsze wbrew waszym intencjom wyglądać będą spod nich zmoczone winem żupany szlacheckie. Tylko w ramach państwa krzepną pokolenia, tylko w ramach państwa pokolenie wykonywa rolę historyczną.

UWAGI.

Czego szary człowiek nie może zrozumieć.

Krakowski I. K. C. zamieścił na początku b. m. wywiad z p. premjerem Kozłowskim, który wyznał, że irytują go różne głupstwa w codziennem życiu państwowem. Obecnie jeden z czytelników I. K. C. „szary człowiek" przytacza cały szereg owych „głupstw". Pisze on mianowicie:

Szary człowiek pragnie ułatwić sprawę tępienia głupstw, gdyż zna je jak najdokładniej i dlatego prosi ażeby za pośrednictwem prasy doszło jednak znów do Warszawy to, czego szary człowiek często nie może zrozumieć i co uważa za głupstwa. A musi z tem iść via Warszawa, bo przecież te sprawy nie zostaną załatwione od dołu.

Że szary człowiek nie rozumie, poco są obezpieczenia społeczne, które niszczą tak pracodawcę, jak i pracobiorcę, nie dając żadnej stronie nic, to chyba nie potrzeba tego dowodzić. Jest to już rzecz stara jak piramidy. Szary człowiek aczkolwiek nie z naukowej strony, lecz ze strony praktycznej i zwykłego zdrowego rozsądku wie o tych głupstwach, które są, a być nie powinny.

Do takich głupstw zalicza ten szary człowiek np. tę okoliczność, że w danym urzędzie na powiecie jest przydzielonych kilku urzędników podwładnych, a jednak de facto nie podlegających danemu kierownikowi urzędu. Nie podlegających zaś dlatego, że mają właśnie jakąś ciocię.

Szary człowiek widzi, że tacy nastani panowie demoralizują cały zespół i szary człowiek wie, że na wysiudanie razu jednego takiej ciocinej panienki, potrzeba było wysilić cały najwyższy zespół kierowniczy danego środka, by tego bohaterskiego czynu dokonać.

Dalej szary człowiek nie rozumie, dlaczego ten właśnie fachowy urzędnik ma „nadaną" inną robotę, najczęściej jakąś funkcję społeczną, która nic ma zgoła nic wspólnego z jego sposobem urzędowania, a która ciągle i nieustannie odrywa tego pana od jego właściwego zajęcia i w rezultacie niema urzędowania i niema roboty społecznej, bo i jaka to społeczna robota, wykonywana przez jakiegoś niższego urzędnika. Tu szary człowiek nieraz pieni się z pasji, kiedy przychodzi załatwić sprawę, a tu ten, kto to ma załatwić, jest nieobecny, lub tak zajęty tą poboczną pracą, że niesposób się doczekać.

Szary człowiek jest przedewszystkiem człowiekiem czynu, porządku i pośpiechu. Takie marnowanie czasu i takie nieposzanowanie czasu przez danego urzędnika, tak swego jak i strony, nasuwa niedobre myśli i zgorzkniałość w duszy.

Dalej szary człowiek nie może wyrozumieć, czemu wielu panów płatnych przez państwo lub samorządy nie mieszka stale w miejscu urzędowania, lecz dojeżdżają nieraz po 30 km. Dobre to może jest w stolicy, gdzie brak jest mieszkań, a pociągi są tak dostosowane, by na czas do urzędu przyjechać można było. Dziwnem to jest i niewłaściwem, jeżeli w małem miasteczku taki pan przyjeżdża do urzędowania w godzinę po jego rozpoczęciu, zaś wyjeżdża godzinę wcześniej przed zakończeniem urzędowania. Tu szary człowiek widzi z jednej strony brak dostatecznego nadzoru, z drugiej lekceważenie danej pracy, a przecież są dziś tacy biedacy, którzy zobowiążą się nietylko pracować w danym urzędzie, lecz jeszcze go i w nocy pilnować, byle chleba nie utracić.

Szary człowiek lubi tempo, porządek, pracowitość i rzetelność. I dlatego szary człowiek powinien w swych najbliższych władzach lokalnych mieć szybkie, mądre, celowe, sumienne i grzeczne załatwienie. Szary człowiek nie pójdzie do Warszawy. Szary człowiek nie wyjdzie poza ramy powiatu, jeżeli w tym powiecie znajdzie to wszystko, czego mu potrzeba.

Prawdziwy szary człowiek może dużo powiedzieć i dużo pokazać, tylko, że go nikt nie pyta. Szary człowiek, to ten, który pracuje, to ten, który płaci podatki i który chce je płacić. Szary człowiek to ten, który nie ma ani czasu, ani pieniędzy na przyjemności, zabawy, czy rozrywki. I dlatego kiedy w dobie takiej nędzy i takiego zubożenia ludzi wszelkich stanów widzi wybryki zabawowe jednostek, którym dziwnym zbiegiem okoliczności dobrze się powodzi, to szarego człowieka żal bierze...

Bo proszę państwa. Jak może szary człowiek pogodzić się ztem, że w czasie kiedy skarb wypłaca tak ogromne sumy dla bezrobocia, kiedy młodzież kończąca studja nie ma literalnie o co rąk zaczepić, w tym samym czasie są rodziny, które pracują na stanowiskach państwowych, mąż z żoną, albo na dodatek jeszcze i z córką. Kiedy są panowie, którzy pobierają podwójne pensje, raz jako jacyś emeryci, drugi jako urzędnicy. Kiedy widzi ten szary człowiek, że w wielu wypadkach marnuje się dużo pieniędzy, wreszcie kiedy ten szary człowiek, ten ze wsi, jest oddany w ręce monopolców-pośredników, którzy w 90 proc. posiadają w swych rękach nawet dostawy państwowe. Może tu ktoś powiedzieć, że równe prawo mają wszyscy obywatele kraju. Ale tego mechanicznie stawiać nie można i ta sprawa jest także jedną z bolączek szarego człowieka.

Jeżeli staje się frontem do wsi i szarego człowieka, musi się tego człowieka szarego poznać, wyrozumieć i zrozumieć.

Na zakończenie kilka słów o tem, jak szary człowiek rozumie fachowość w aparacie administracyjnym kraju. Oto uważa on, że sama wiedza, aczkolwiek bardzo potrzebna, nie wystarcza, i że urzędnik administracyjny, taki np. starosta, a jeszcze bardziej wojewoda powinien obok zalet administracyjnych mieć poczucie, iż rola jego jest rolą gospodarza. Gospodarz zaś powinien gospodarzyć sprężyście i sprawiedliwie i nie traktować nigdy ludności wyłącznie pod kątem widzenia paragrafów. Im więcej takich właśnie gospodarzy będzie na powiatach, tem lepiej dla szarego człowieka i dla rządu, bo wtedy głupstwa pozostaną na miejscu i nie będą eksportowane do Warszawy.

Możnaby mnożyć uwagi na temat, co szary człowiek myśli o rozmaitych sprawach, choćby o niektórych zygzakach w naszej polityce narodowościowej, o naszych przedsiębiorstwach państwowych i o stosowanych tam metodach pracy, ale to już przekracza ramy tego listu, który postawił sobie za zadanie odzwierciedlenie wrażenia, jakie w duszy szarego człowieka wywołał tak bardzo ciekawy wywiad z p. premjerem.

Zjazd delegatów Ligi M. i K.
województwa Kieleckiego.

W lokalu zarządu okręgu radomsko - kieleckiego Ligi Morskiej i Kolonjalnej **odbyło się pierwsze zebranie członków nowo-wybranego zarządu okręgowego, na które przybyli: starosta grodzki i powiatowy Aleksander Klotz, dyr. inż. Kazimierz Godlewski, prezes Dyrekcji Kolei Państwowych inż. Wacław Rogiński, dyr. inż. Eustachy Gutkowski, inż. Burczyński, dr. Leon Michalski, inż. Kajetan Toczyski, prof. Paschalski, Władysław Stasiński, Mieczysław Dryll (Radom), prokurator Otto Uhlig (Kielce), inż. Aleksander Dąbkowski (Ostrowiec), Bolesław Borowy (Wierzbnik) i insp. Stanisław Zbieg (Opoczno).** W obradach brał również udział delegat zarządu głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej dyr. Wiesław Czermiński. Po zagajeniu zebrania zarząd przystąpił do wyborów prezydjum.

Prezesem zarządu okręgu radomsko - kieleckiego L. M. i K. został wybrany **dyr. Gutkowski;** wice-prezesami: dyr. Godlewski, dr. Michalski, dyr. Rogiński; sekretarzem — Mieczysław Dryll; skarbnikiem — prof. Paschalski. Po ukonstytuowaniu się zarządu dr. Michalski wygłosił referat o planie pracy Ligi na terenie województwa Kieleckiego. Referent poruszył sprawę organizacji **powiatów południowych województwa oraz włączenia powiatów Częstochowskiego, Zawierciańskiego i Będzińskiego do okręgu radomsko - kieleckiego ze względu na przynależność tych powiatów do województwa Kieleckiego. Dotychczas powiaty wymienione należą do okręgu Zagłębia Węglowego Ligi Morskiej i Kolonjalnej.** Dr. Michalski zreferował również sprawę organizacji kół szkolnych na terenie okręgu oraz organizację masowych wycieczek do Gdyni młodzieży szkolnej i wiejskiej które odbędą się w bieżącym roku.

Po wysłuchaniu referatu wywiązała się dyskusja nad planem przyszłej pracy zarządu okręgowego.

Na zakończenie zebrani postanowili przystąpić do dalszej pracy na rzecz Funduszu Obrony Morskiej.

Okręg radomsko-kielecki Ligi Morskiej i Kolonjalnej jest jednym z najsprawniejszych okręgów w Polsce.

Stąd wyszła też inicjatywa urządzania masowych wycieczek nad polskie morze.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

19 Sobota	**Dziś** Henryka **Jutro** Fabjana Wschód słońca 7 m. 37. Zachód „ 16 m. 13.

Kinoteatry w Zagłębiu
dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Ostatni Ataman Annienkow.
PALACE: „Młody las".
EDEN: „Taniec miłości".

DĄBROWA

ARS: „Melodje cygańskie".
BAJKA: „Viva Villa".

× **JAK POZNAĆ FAŁSZYWE 5 i 10-ZŁOTÓWKI?** Dyrekcja mennicy państwowej donosi, że w ostatnich czasach pojawiły się w obiegu falsyfikaty monet srebrnych wartości 5 i 10 złotych z wizerunkiem marsz. Piłsudskiego na rewersie i orłem strzeleckim na awersie. Obydwa falsyfikaty wykonane są sposobem odlewania, przyczem 10-złotówki odlane są ze stopu srebra a 5-złotówki ze stopu cyny, cynku i antymonu i posrebrzane. Obydwa falsyfikaty posiadają dźwięk, zbliżony do monet prawdziwych. Są jednak od nich lżejsze, zęby na otoku są zalane i niewyraźne, rysunek orła jest mniej wyraźny i litery w napisie „Rzeczpospolita Polska" oraz wartość monety miejscami są zalane. Są to cechy właściwe odlewom.

Teatr miejski w Sosnowcu

BRONISŁAW GIMPEL
W TEATRZE MIEJSKIM W SOSNOWCU.

W niedzielę, dnia 20 b.m. o godz. 12.15 w południe odbędzie się w teatrze miejskim w Sosnowcu koncert genjalnego skrzypka Bronisława Gimpla. W przeciągu ostatnich lat B. Gimpel zrobił kolosalną karjerę artystyczną, koncertując w Ameryce, Aus... i całej Europie, zdobywając wszędzie bezwzględne uznanie dla swoich nieprzeciętnych walorów artystycznych i technicznych, oraz gry składającej się na całość pełną czaru i uduchowienia. Gimpel jest jedynym mistrzem, który miał możność grania na skrzypcach Paganini'ego, przechowywanych w Muzeum w Genui i od tego czasu dla jego niesamowitej gry nazwano go „Młodym Paganinim". Przy fortepianie dr. Zains. Zainteresowanie na koncert olbrzymie. Bilety do nabycia w firmie p. Czechowskiego.

Dziś sobota, dnia 19 b.m. o godz. 20.15 powtórzenie premjery przebojowej komedji W. Krzemińskiego wg. Klabunda p.t. „KARUZELA MIŁOŚCI". Komedja ta grana jest poraz pierwszy w Polsce w naszym teatrze miejskim. Zarówno niezwykle interesująca treść jak i cudowne melodje, składają się na piękną całość. W rolach głównych występują pp. Gołaszewska, Balcerzak, Erwar i inni. Reżyseruje sztukę p. J. Sawicki. Przedsprzedaż biletów w firmie p. W. Czechowskiego.

× **STRAJK NA KOPALNI „CZELADŹ".** Na kopalni Czeladź, na której wczoraj wyznaczona była „świętówka", wybuchł wczoraj częściowy strajk protestacyjny. Strajkowało około 50% robotników. Przebieg strajku spokojny.

Porządek nabożeństw
W KOŚCIELE PARAFJALNYM WNIEB. NAJŚW. MARJI PANNY.

Porządek nabożeństw w kościele parafjalnym w Sosnowcu w niedzielę dnia 20 bm. jest następujący:

godz. 6 prymarja z nauką — ks. kan. Jankowski; g. 8 msza św. z nauką — ks. mgr. Brodziński; g. 9.30 msza św. dla szkół — ks. Łopaciński, nauka — ks. prof. Giebartowski; g. 11 suma — ks. prof. Giebartowski, kazanie — ks. Jung; g. 12.30 msza św. z nauką — ks. Łopaciński; g. 8 msza św. z nauką w kaplicy więziennej — ks. Jung; g. 9.30 msza św. z nauką w kaplicy huta Milowice — ks. mgr. Brodziński; godz. 15 nieszpory — ks. mgr. Brodziński.

× **SZKOŁA ZDROWIA** czynna przy miejskim ośrodku zdrowia i opieki społecznej w Sosnowcu przy ul. Teatralnej 4, po przerwie wznawia popularne pogadanki higjeniczne: dnia 20 bm. o godz. 11 dr. D. Mayer wygłosi pogadankę „O chorobach wenerycznych" — pogadanka dla mężczyzn; dnia 27 bm. o godz. 11 dr. D. Mayer wygłosi pogadankę „O chorobach wenerycznych" — pogadanka specjalnie i wyłącznie dla kobiet.

× **POWSTAŃCY ŚLĄSCY!** Zarząd grupy Sosnowiec zawiadamia swych członków o mającem się odbyć w niedzielę 20 bm. punktualnie o godz. 10 przed południem zebraniu w państw. męskiem seminarjum nauczycielskiem przy ul. Wawel 1 w Sosnowcu.

× **CZARNA KAWA — DANCING W NIEMCACH.** Liga morska i kolonjalna w niedzielę dnia 20 bm. o godz. 17 w sali gospody miejscowej urządza dancing z występami artystów. Zysk przeznacza się na Fundusz obrony morskiej.

× **OPŁATEK U BĘDZIŃSKICH HARCERZY.** Jedną z najbardziej odpowiednich form, ułatwiających wytwarzanie współżycia i tak mało rozwiniętego życia towarzyskiego jest opłatek. Ten ostatni, urządzony przez 71 zagł. dr. harc. męsk. przy szkole powsz. nr. 3 w Będzinie podzielony został na dwie części: 1) artystyczna, w której popisywały się poszczególne zastępy obrazkami z życia harcerzy w obecności komendy hufca harc. Koła przyjaciół harcerstwa w liczbie 20 osób, kierownika tejże szkoły, drużynowego i opiekuna; 2) łamanie opłatkiem i życzenia przy stołach po harcersku zastawionych. Pięknie przybrane i oświetlone Boże drzewko, miło rozbrzmiewające po budynku tony kolend, a także przyrzeczenie harcerskie w całości pozostawiły bardzo miłe wspomnienie.

× **„PODWIECZOREK TOWARZYSKI Z TAŃCAMI".** Jutro odbędzie „Podwieczorek towarzyski z tańcami" na rzecz Stow. pań św. Wincentego a Paulo na Pogoni w nowootwartych podziemiach Savoy'u, które pozyskały sobie sympatję zagłębiowskiej publiczności. Tam więc najweselej spędzą zaproszeni goście niedzielny wieczór, który będzie urozmaicony występami miejscowego zespołu artystów. Skromną opłatą w wysokości 3 zł. za udział w podwieczorku zasili społeczeństwo zawsze wyczerpujące się fundusze Stowarzyszenia, przeznaczone na pomoc doraźną dla najbiedniejszych z Pogoni, tej dzielnicy Sosnowca, najbardziej odczuwającej w zimie klęskę bezrobocia. Cały więc elegancki świat Zagłębia, mając ten godziwy cel na uwadze, spotyka się w niedzielę o godz. 5 popołudniu w Savoy'u. Czarna kawa, doborowy jazz, występy artystów, bridge, atrakcje.

Sprawa przejęcia
KOPALNI TOW. GRODZIECKIEGO.

Onegdaj odbyło się zebranie akcjonarjuszów Tow. Grodzieckiego, w związku z pertraktacjami co do przejęcia tej kopalni przez Tow. Saturn. Walne zebranie akcjonarjuszów zaakceptowało poczynania zarządu, podjęte w tej sprawie.

Jak słychać, tranzakcja ta sfinalizowana ma być w niedługim czasie.

Niektóre dzienniki wytwarzają w związku z tą sprawą atmosferę niezdrowej sensacji.

× **ODCZYT.** W niedzielę dnia 20 bm. o godz. 11 w sali Domu ludowego w Sosnowcu, ul. Jasna 26 zostanie wygłoszony przez literata Adama Polewkę odczyt pt. „Czy przeżywamy kryzys kultury", z ramienia powszechnych wykładów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Odczyt ten organizuje T. U. R. i Dom ludowy. Wejście 25 gr. od osoby.

× **BAL-MASKARADA W TEATRZE MIEJSKIM W SOSNOWCU.** Dnia 1 lutego rb. odbędzie się w teatrze miejskim w Sosnowcu Bal-Maskarada. Stroje wieczorowe lub kostjumy. Moc niespodzianek. Konkursy. Nagrody. Bufet tani i obficie zaopatrzony przez popularną restaurację „Savoy". Bilety wstępu w cenie zł. 3; bilety rodzinne (4 osoby) zł. 10.

× **PORANEK W KINIE „PALACE".** Staraniem Komitetu dni przeciwgruźliczych w Sosnowcu odbędzie się w niedzielę dn. 20 bm. o godz. 11 rano w sali kina „Palace" poranek, na który złożą się: Część pierwsza — film pt. „Brzdąc" z udziałem Charlie Chaplin i Jacke Coogan, oraz nadprogram tygodnik PAT-a. Część druga— występy sceniczne członków koła młodzieży Czerwonego Krzyża szkoły powsz. nr. 17: Czarodziejski sen — baśń fantastyczna. Krakowiak — taniec, Kozak — taniec. Zarówno program, jak i interesująca impreza, organizowana na tak pożyteczny cel jak walka z gruźlicą, zasługują na gorące poparcie.

× **WIELKA ZABAWA TANECZNA.** Staraniem Koła przyjaciół 43 zagł. druż. harc. im. Jana Sobieskiego w Milowicach odbędzie się dzisiaj tj. dnia 19 bm. w sali klubu kop. „Milowice" wielka zabawa taneczna. Do tańca przygrywać będzie pierwszorzędna orkiestra jazz-bandowa. Początek zabawy o godz. 21. Wejście od osoby 99 groszy. Stroje skromne. Wejście na zabawę za okazaniem legitymacji.

× **„KROWODERSKIE ZUCHY" W GRODŹCU.** W klubie Grodzieckiego Towarzystwa jutro w niedzielę podsekcja sceniczna Związku pracowników umysłowych oddz. Grodziec odegra dawno niegraną w Grodźcu sztukę pt. „Krowoderskie zuchy", wodewil w 4 obrazach. Początek o godz. 19. Akompanjować będzie p. Bornowska.

× **NA NIWECKIEJ ŚLIZGAWCE.** Dbając o sprawność fizyczną obywateli niweckich, a jednocześnie w poszukiwaniu środków na wykończenie budowy stadjonu Polskiej Macierzy Szkolnej, zarząd urządził na boisku piłki nożnej ślizgawkę, która od niedzieli dnia 13 bm. ściąga codziennie tłumy starszych i młodszych miłośników tego zdrowego sportu. Chcąc uprzyjemnić czas ślizgającym się, orkiestra kop. Niwka pod dyrekcją p. Emila Wintera urządza na ślizgawce w niedzielę dn. 20 bm. koncert w godzinach od 14.30 do 17.30. Zaznaczyć należy, że członkowie orkiestry zaofiarowali swoją pracę zupełnie bezinteresownie, aby przysporzyć dochodów zarządowi stadjonu, ściągając na ślizgawkę nietylko sportowców, ale również i miłośników pięknej muzyki, z której tak słynie orkiestra niwecka.

× **POŻAR.** Wczoraj około godz. 6 rano, wskutek wadliwej budowy komina, wybuchł pożar w oficynie dzierżawionej Herszlika Gliksztajna w Dąbrowie (3 Maja 26) Ogień strawił część dachu. Straty narazie nieustalone.

Znów nieszczęśliwy wypadek
w bieda-szybie.

W ostatnich dniach pisaliśmy kilkakrotnie o nieszczęśliwych wypadkach w bieda-szybach na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

Serja wypadków nie zakończyła się jeszcze, bowiem onegdaj znów wydarzył się tragiczny wypadek w jednym z bieda-szybów na kolonji Walcowni hr. Renard w Sosnowcu.

Mieszkaniec Sosnowca Szymon Dominek (Kuźnica 17), wydobywając z kilkoma kolegami węgiel z szybiku uległ onegdaj zatruciu gazami i stracił przytomność. Koledzy pospieszyli zatrutemu z pomocą, usiłując wydobyć go na powierzchnię.

Podczas wyciągania zatrutego z szybu, spadł on z wysokości kilku metrów doznając ogólnych obrażeń oraz złamania trzech żeber.

Ciężko rannego Dominika wydobyto wkrótce na powierzchnię i przewieziono w stanie groźnym do szpitala miejskiego w Sosnowcu.

Zmasakrowane zwłoki mężczyzny
na torze kolejowym.

Wczoraj około godziny 10 wieczorem służba kolejowa znalazła na torze kolejowym w Będzinie w okropny sposób zmasakrowane zwłoki mężczyzny w wieku od 30 do 36 lat.

Koła wagonów odcięły nieszczęśliwemu ręce i nogi oraz zmasakrowały w straszny sposób tułów.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa nieznajomy padł ofiarą wypadku. Najechany on został prawdopodobnie stylu przez pociąg.

Nieszczęśliwy wleczony był przez pociąg na przestrzeni około 20 metrów na co wskazują ślady krwi.

Zwłoki umieszczono w kostnicy szpitala powiatowego.

Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia tożsamości ofiary strasznego wypadku.

Za przemycanie futer
kupcy będzińscy na ławie oskarżonych.

Na wokandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu znalazł się wczoraj głośny proces będący echem olbrzymiej afery futrzanej wykrytej w lecie 1933 roku. Na ławie oskarżonych zasiedli mieszkańcy Będzina 32-letnia Estera Sztajnwajs, (Modrzejowska 60) 68-letni Moszek Grynkraut (Zawale 20), oraz 29-letnia Sara Hamburger (Bloki), pod zarzutem sprzedaży futer, pochodzących z przemytu. Sprawa ta przedstawia się następująco:

W sierpniu 1933 roku Wydział śledczy w Sosnowcu otrzymała informację, że rodzina Sztajnwajsów i rodzina Grynkrautów trudni się przemytem futer z zagranicy i ich rozsprzedażą.

W związku z tem przeprowadzono na terenie Sosnowca, Będzina i Dąbrowy masowe rewizje u wielu osób, w wyniku których znaleziono kilkadziesiąt futer pochodzących z przemytu.

W czasie rewizji, przeprowadzonej u S. Hamburger i znalezieniu u niej ukrytych futer, oświadczyła ona, że futra te należą do Sury Hercberg. Badana jednak w tej sprawie Hercbergowa zeznała, że na jakiś czas przed przybyciem policji, Hamburgerowa prosiła ją, żeby powiedziała, że futra te stanowią jej własność.

Na rozprawie oskarżona Sztajnwajsowa do winy się nie przyznała, tłumaczyła tem, że znalezione u niej podczas rewizji futra dostała od ciotki, która obecnie bawi w Ameryce, a osk. Grynkraut znów tem, że futra przywiozła mu córka, zamieszkała stale w Berlinie.

Na rozprawę powołano kilkudziesięciu świadków, których zeznania wypadły naogół korzystnie dla oskarżonych. Sąd po naradzie wieczorem ogłosił wyrok skazujący Moszka Grynkrauta na 3 tys. zł. grzywny z zamianą na 3 miesiące więzienia, pozostałych zaś oskarżonych uniewinnił.

NA KANWIE

Koń i wół.
Nie czytać przy jedzeniu!

Koń odgrywa w życiu pana Edwarda Śmieciszewskiego dominującą rolę niemal od zarania dni jego.

Już jako kwilące niemowlę w różowej poduszce zawieziony został konną dorożką do chrztu.

W czas jakiś potem wstąpił do jednego z pułków kawalerji, by konno odsłużyć powinność wojskową. Jeszcze później przegrał 120 złotych, stawiając całą posiadaną gotówkę na pewnego dwulatka, który zawiódł pokładane w nim nadzieje. I wreszcie w wieku dojrzałym koń zaprowadził go przed kratki sądowe. Albowiem piękna zrazowa z kwiatkiem sprzedana przez pana Edwarda właścicielowi kawiarni na Pogoni okazała się autentyczną koniną.

Ostatecznie nikt nie miałby do pana Edwarda o to żalu, gdyż konina po ugarnirowaniu jej artystycznie pokrojoną cebulką i należycie przysmażona daje podobno w wyniku befsztyczek równie smaczny i efektowny jak wołowina.

Przyczepiono się do p. Edwarda tylko o to, że nie zdradził szlachetnego pochodzenia mięsa kawiarzowi i zainkasował należność w takiej sumie, jakgdyby dostarczona pieczeń za życia była wołem.

Przed sądem ufny w słuszność swej sprawy pan Śmieciszewski nie stracił ani na chwilę pewności siebie i uzasadniał prawość swego czynu w sposób następujący:

— Nie rozumie faktycznie o co się proszę Najwyższego Sądu rozchodzi. Rzeczywiście poniekąd ma się rozumieć sprzedałem końskie zrazowe temu panu, ale ja wcale nie zaznaczałem, że to ma być wołowina. Jeżeli o mnie chodzi to wolę zrazik nalesoński, czyli tyż polędwiczkie z garniturkiem z młodego ogierka, aniżeli ze starego byka.

Teraz, co do ceny. Koń koniowi nie równy. Wiadomo, że znajdują się w handlu stare wyjeżdżone dorożkarskie sztuki po 60 groszy za kilo, ale dobrze utrzymany wyścigowy arabek musi kosztować swoją złotówkie.

Zrazowa, którą miałem zaszczyt sprzedać temu panu pochodząca była z pierwszorzędnego karego wałacha, którен chodził przez 14 lat w karabanie.

Jako żałobny fonkcjonarjusz koń taki się nie napracował i mięso miał z prima gatonku.

Cena znakiem tego była uczciwa!

Podczas tego przemówienia piękna protokulantka zbladła wyraźnie. Kilka osób spośród publiczności śpiesznie opuściło salę, a sąd szybko ferował wyrok uniewinniający, zaznaczając potem w krótkich motywach, że oszustwa panu Edwardowi nie udowodniono, gdyż nie usiłował on swego rumaka stroić w wołowe piórka.

Produkcja przemysłowa
PRZEZ RADJO.

Wprowadzone niedawno przez Polskie Radjo reportaże bezpośrednio z największych fabryk polskich cieszą się ogromnem powodzeniem. Radjosłuchacze dowiadują się o całym procesie produkcji, zapoznając się pokolei z poszczególnemi jej fazami.

Dziś, dnia 19 stycznia o godzinie 19.30, zostanie nadany przez wszystkie rozgłośnie polskie niezmiernie ciekawy reportaż ze znanej fabryki CENTRA, obejmujący te działy fabryki, które produkują igły gramofonowe. Reportaż będzie tem ciekawszy, że pochodzi z jednej tego rodzaju fabryki w Polsce, a szeroka nasza publiczność zapozna się z bardzo trudną i skomplikowaną produkcją igieł gramofonowych CENTRA, które są dziś chlubą naszego przemysłu rodzimego i cieszą się wielkiem uznaniem konsumenta w Polsce i zagranicą.

Samobójstwo
MŁODEGO CZŁOWIEKA.

Duże wrażenie wśród mieszkańców Kazimierza wywołała wiadomość o samobójstwie 32-letniego Aleksandra Gryszko, zamieszkałego w Kazimierzu.

Gryszko, nie posiadając bliższej rodziny, mieszkał sam. Znajomi jego nie zauważyli ostatnio u niego żadnych objawów, które wskazywałyby, że nosi się on z zamiarem pozbawienia się życia.

Onegdaj Gryszko stanąwszy przed lustrem strzelił do siebie z rewolweru, mierząc w skroń.

Strzał był celny, to też śmierć nastąpiła natychmiast.

Denat nie pozostawił żadnego listu, który wyjaśniłby przyczynę samobójstwa.

Wielka przyszłość Kielecczyzny
JAKO TERENU GÓRSKIEGO.

Zarząd kieleckiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego postanowił zwołać na wiosnę wielki zjazd, poświęcony propagandzie ruchu turystycznego w góry Świętokrzyskie. Organizatorzy zjazdu wskazują, iż okolice Kielc stanowią jeden z największych obszarów górzystych w Polsce i dlatego mają wielką wartość dla turystów.

Zarówno góry Świętokrzyskie, jak i wzgórza koło Chęcin, obfitują w doskonałe tereny narciarskie, które dzięki kolei warszawsko-radomskiej stały się łatwo dostępne dla turystów z Warszawy i Zagłębia Dąbrowskiego.

Rozwój turystyki i narciarstwa może mieć dla Kielecczyzny wielkie znaczenie gospodarcze.

× **ZABAWA CKS.** Dziś 19 bm. w pięknie udekorowanej sali klubu na Saturnie CKS urządza zabawę taneczną. Dobór towarzystwa, z przepychem udekorowana sala, tani bufet, a przedewszystkiem świetna orkiestra z kilkunastu osób, zasilona siłami z Katowic oraz zespołu orkiestry Tow. Saturn gwarantuje powodzenie.

× **ZABAWA KLUBU MŁODZ. W CZELADZI.** Klub młodzieży w Czeladzi z inicjatywy którego urządzony został w roku ub. I bal reprezentacyjny, urządza w roku bież. II swój bal rep. w dniu 9 lutego pod protektoratem p. starosty Boxy. Zarząd klubu dokłada wszelkich starań, by dodatnie wrażenie z roku ubiegłego jeszcze spotęgować, przez przygotowanie całego szeregu niespodzianek, jak: solowy taniec wschodni, kotyljon, mazurek, w przerwach płyty gramofonowe przez rozgłośnik itp. Sekcja dekoracyjna przygotowuje efektowną dekorację palmową.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

AWANTURNICA.

Kilka miesięcy temu do komisarjatu policji w Sosnowcu zgłosił się jakiś ślązak, który podał, że kiedy bawił w gościnie u niejakiej Otylji Machurzanki z Sosnowca, zginęło mu tam 160 złotych. Kiedy na skutek tego zameldowania policja udała się do mieszkania Machurzanki i zamierzała przystąpić do rewizji, natrafiła na zdecydowany opór. Machurzanka obrzuciła ich najsamprzód stekiem nieparlamentarnych wyzwisk, a następnie zaczęła rzucać w policjantów butelkami i krzesłami.

Do tego doszło, że policjanci zmuszeni byli wezwać jeszcze kilku kolegów, przy pomocy których udało im się wreszcie utemperować nieco krewką niewiastę.

Wczoraj Machurzanka stanęła przed sądem, który skazał ją na rok więzienia.

SPORT.

NOWA MISTRZYNI W JEŹDZIE FIGUROWEJ.
Podczas ostatnich mistrzostw łyżwiarskich w Wiedniu pierwsze miejsce w jeździe figurowej zajęła Liselotta Landbeck.

ZAWODY HOKEJOWE O MISTRZOSTWO ZAGŁĘBIA SZKÓŁ ŚREDNICH.

Międzyszkolny komitet redakcyjny „Kuźni Młodych" w Sosnowcu organizuje zawody o mistrzostwo Zagłębia szkół średnich w hokeju. Mistrzowski zespół otrzyma puhar. Pozatem będą rozdane dyplomy.

Zapisy wraz z wpisowem, wynoszącem 6 zł. od zespołu przyjmuje prezes M. K. R. „Kuźni Młodych" Budzyński (gimn. Staszica). O ile nie zajdą przeszkody natury technicznej, rozgrywki rozpoczęłyby się dnia 27 b. m.

ZAWODY HOKEJOWE W SOSNOWCU.

W nadchodzącą niedzielę, t. j. dnia 20 b.m. o godz. 11 rano na stadjonie Policyjnego klubu sportowego w Sosnowcu, odbędą się zawody hokejowe o mistrzostwo kl. B śląskiego O. Z. H. L. pomiędzy K. S. 09 (Mysłowice) i Policyjnym K. S.

Zawody te z uwagi na wysoką klasę jaką reprezentuje drużyna mysłowicka oraz dobrą formę drużyny Policyjnego K. S. wzbudziły olbrzymie zainteresowanie.

MECZ HOKEJOWY W CZELADZI.

20 b.m. o godz. 14 w Czeladzi na lodowisku klubu urzędników w parku Tow. Saturn sekcja hokejowa C. K. S. rozegra swój pierwszy mecz hokejowy z zespołem Sofvay Obydwa kluby przygotowują się starannie do tego spotkania, chcąc pokazać jaknajlepsze postępy. Trzeba dodać, że hokeiści trenują już od kilku tygodni.

W nadchodzący czwartek C.K.S. zmierzy się z doskonałym zespołem Policyjnego K.S. Sosnowiec, który do Czeladzi przyjedzie z nowopozyskanymi graczami.

Z ŻYCIA SPORTOWEGO NA PIASKACH.

Niedawno powstała sekcja sportowa „Płaczówka" Ogól. Związku podoficerów rezerwy R.P. Koło na Piaskach, wykazuje wielkie żywotności w kierunku krzewienia idei sportowej na terenie Piasków. Ostatnio na wiosnem boisku urządzono lodowisko, powołano do życia sekcję hokejową zainstalowano megafon na ślizgawce.

W niedzielę dnia 20 b.m. odbędzie się zabawa lodowa na wspomnianem lodowisku, przy dźwiękach ostatnich przebojów muzyki taktikej, nadawanych z płyt z jazdą figurową i biegami. Dla zwycięzców w poszczególnych konkurencjach przeznaczono wiele cennych nagród. Dochód z zabawy na ile dzie, przeznaczono na zakupienie dla sekcji hokejowej sprzętu sportowego. Początek zabawy o godzinie 15-ej.

DOROCZNE WALNE ZEBRANIE K. S. „SATURN".

W niedzielę dnia 27 b.m. o godz. 14 w I i o godz. 14.30 w II terminie w nowej sali w Wojkowicach Komornych odbędzie się doroczne walne zebranie K. S. Saturn z następującym porządkiem dziennym: zagajenie, wybór prezydjum, odczytanie protokułu z ostatniego zebrania, sprawozdanie ustępującego zarządu i komisji rewizyjnej, wybór nowego zarządu, wolne wnioski i interpelacje.

ARJA — U. K. S. 3:2.

W b. tygodniu rozegrane zostały zawody ping-pongowe pomiędzy Arją (Sosnowiec) a U. K. S. (drużyna szkolna Sosnowiec). Zawody te po bardzo zaciętej walce zakończyły się zwycięstwem Arji w stosunku 3:2. Najciekawszą walką dnia, zadecyd. była walkę Lipman I (mistrz — Arji) contra R. Meryn (U.K.S.). Technika powyższej walki była nadzwyczaj interesująca. Pozostałe wyniki są następujące: Wajsberg (A.) wygrał z Moszkowiczem (UKS) Koplowicz (A) wygrał z Cymermanem (UKS), Lis (UKS) wygrał z Lipmanem II (A) oraz Wertheim (UKS) wygrał z Lejzorgenem (A). Sędziowa p. Szwimmer — dobrze Publiczności ponad 100 osób.

STRZELEC — C. K. S.

20 b.m. o godz. 19 w sali klubu na Saturnie bokserzy C.K.S. walczą z drużyną bokserską Strzelca Mała Dąbrówka. C. K. S wystąpi w składzie wzmocnionym. Przygrywać będzie orkiestra.

Weksle pracodawców w Ubezpieczalniach Społecznych.

Okólnikiem, wydanym latem ub. roku Izba ubezpieczeń społecznych **ustaliła normy, regulujące przyjmowanie przez Ubezpieczalnie Społeczne weksli od pracodawców** na poczet należności z tytułu składek ubezpieczeniowych.

Normy te znacznie **odbiegają od praktyki**, stosowanej w tej mierze przez dawne Kasy Chorych i obecne Ubezpieczalnie Społeczne do chwili wejścia w życie wspomnianego okólnika i przez to **przyniosły pogorszenie warunków ubezpieczeniowych i stworzyły źródło nowych uciążliwości i utrudnień dla pracodawców.**

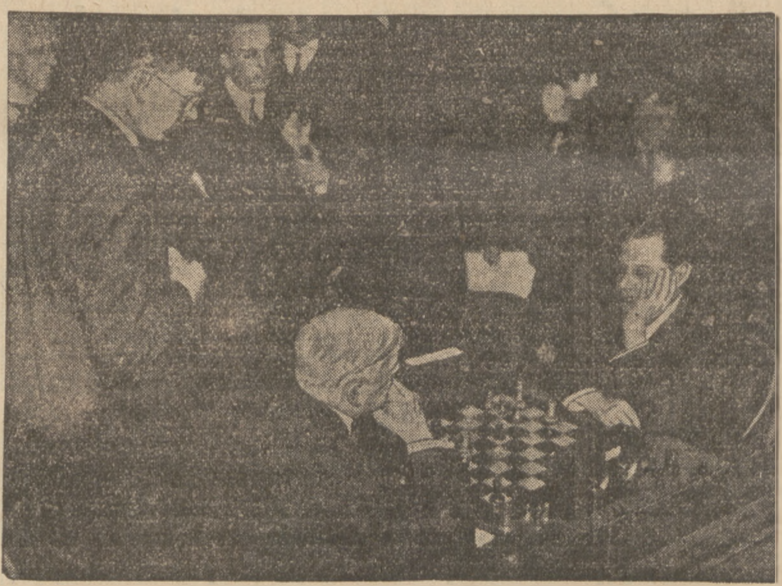
Związek Izb handlowych wystąpił do ministerstwa opieki społecznej i Izby ubezpieczeń społecznych **z postulatem uchylenia tego okólnika i przywrócenia** — w dziedzinie przyjmowania weksli na poczet należności ubezpieczeniowych — tych zasad, na jakich była oparta praktyka, stosowana uprzednio przez Kasy Chorych, względnie Ubezpieczalnie Społeczne.

Przed wejściem w życie okólnika, Kasy Chorych i Ubezpieczalnie Społeczne przyjmowały bowiem od pracodawców **weksle na całą sumę należności** przypadającej z tytułu składek od pracodawców i od pracowników; poza tem zaś **terminy płatności weksli nie były ograniczone.** Obecnie natomiast możliwość regulowania należności wekslami została **ograniczona tylko do sum, obejmujących część składek**, przypadających na pracodawcę, podczas gdy część, przypadająca na pracownika, musi być regulowana gotówką.

W zakresie terminów płatności nastąpiło również **pogorszenie dawnego stanu rzeczy,** wynikające z ograniczenia tych terminów, tylko do trzech miesięcy. Najistotniejsza jednak różnica między dawnym stanem rzeczy a obecnym — po wejściu w życie okólnika, różnica niekorzystna nietylko dla pracodawców, ale — jak sądzić można — i dla Ubezpieczalni Społecznych, polega na zmianie **sposobu przyjmowania przez nie weksli.**

Tego rodzaju zmiany przyczyniają się — jak to wykazuje praktyka wykonywania tego okólnika — **do dalszego wzrostu zaległości w tej dziedzinie,** co stanowi objaw wysoce niepomyślny zarówno dla przedsiębiorstw prywatnych, jak i dla instytucyj ubezpieczeń społecznych z punktu widzenia ich równowagi budżetowej.

Jak słychać, sprawa ta ma być załatwiona w najbliższym czasie przychylnie przez ministerstwo opieki społecznej.

W angielskiem mieście Hastings rozpoczął się obecnie turniej szachowy, który potrwa dziesięć dni, i w którym biorą udział mistrze całego świata. Na zdjęciu Anglik Thomas i sławny Capablanca (z prawej).

ŻYCIE GOSPODARCZE

POWAŻNY WZROST ZBYTU SPIRYTUSU W R. 1934.

Rok 1934 wykazał znaczny wzrost zbytu spirytusu na rynku wewnętrznym: w roku ubiegłym sprzedano ogółem na potrzeby krajowe (nie licząc więc eksportu) 48,2 milj. litrów 100 proc. spirytusu, gdy w r. 1933 — sprzedano 43,1 milj. litrów. Na spirytus konsumcyjny przypada w roku ubiegłym 26 milj. litrów (w roku — 25,1 milj. litrów), a więc wzrost na spirytus niekonsumcyjny, a więc do celów napędowych, przemysłowych i innych technicznych oraz denaturat — 22,2 milj. litrów, gdy w r. 1933 — 18 milj. litrów. Okazuje się więc, że wzrost sprzedaży spirytusu na rynku wewnętrznym w roku ubiegłym spowodowany został prawie wyłącznie zwiększeniem zbytu spirytusu niekonsumcyjnego, co niewątpliwie stoi w związku z ogólną poprawą gospodarczą — jaka ujawniła się w r. 1934 w licznych gałęziach przemysłowych, (używających spirytusu jako surowca lub półsurowca do dalszej fabrykacji. Dzięki zwiększeniu zbytu spirytusu nastąpił również poważny wzrost wpływów: w roku ubiegłym wpływy Państwowego Monopolu Spirytusowego ze sprzedaży spirytusu wyniosły ogółem 327,4 milj. zł. wobec 311,7 milj. zł. w r. 1933.

Kronika gospodarcza.

WZROST EKSPORTU RUD METALOWYCH, METALI I WĘGLA Z TURCJI. Wydobycie i eksport rudy i węgla tureckiego z roku na rok wzrasta. W okresie 11 miesięcy 1934 wywieziono z Turcji około 130.000 ton chromu, wobec 89.000 w odpowiednim okresie 1933. Wywóz rud ołowianych i cynkowych wyniósł przeszło 20 tys. ton, podczas gdy w latach poprzednich rud tych wcale nie wywożono. Produkcja węgla wzrosła z 1.800.000 ton w roku 1933 do 2.100.000 ton w roku 1934. Eksport węgla również znacznie się zwiększył.

HAUSSA NA GIEŁDACH NORWESKICH. Ostatnie wzmocnienie się tendencji na światowych giełdach papierów wartościowych odbiło się silnie na giełdzie w Oslo. Giełda ta wykazująca już od szeregu miesięcy silną stagnację, w tych dniach poważnie się ożywiła. Wszystkie prawie papiery procentowe, oraz akcje z papierami bankowemi i akcjami przedsiębiorstw rybackich na czele wykazały silny wzrost kursów.

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA.

Ceny za 100 kg., parytet wagon Warszawa, w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych. Kursy ustalone na podstawie cen giełdowych.

Pszenica jara czerwona szklista 775 g-l 18.50—19.00. Pszenica jednolita 742 g-l 18.25—18.75. Pszenica zbierana 731 g-l 17.25—17.75. Żyto I standard 700 g-l 14.50—15.00. Żyto II standard 687 g-l 14.25—14.50. Owies I standard (niezadeszczony) 497 g-l 14.50—15.00. Owies II standard (lekko zadeszczony) 468 g-l 13.50—14.50. Owies III standard (zadeszczony) 438 g-l 13.00—13.50. Jęczmień browarny 689 g-l 21.50—22.75. Jęczmień 678-673 g-l 19.00—19.50. Jęczmień 649 g-l 16.25—16.75. Jęczmień 620.5 g-l 16.00—16.25. Mąka pszenna gat. I-B 0—45% 31.00—33.00. Mąka pszenna gat. I-C 0—55% 29.00—31.00. Mąka pszenna gat. I-D 0—60% 27.00—29.00. Mąka pszenna gat. I-E 0—65% 25.00—27.00. Mąka pszenna gat. II-B 20—65% 23.00—25.00. Mąka pszenna gat. II-C 45—65% 22.00—23.00. Mąka pszenna gat. II-F 55—65% 21.00—22.00. Mąka pszenna gat. II-G 60—65% 20.00—21.00. Mąka pszenna gat. III-A 65—70% 15.00—16.00. Mąka żytnia gat. I gat. 0—55% 23.00—24.00. Mąka żytnia I gat. 0—65% 22.00—23.00. Mąka żytnia II gat. 17.00—18.00. Mąka żytnia razowa 17.00—18.00. Mąka żytnia poślednia 14.50—15.00.

KRONIKA ZAWIERCIA

Zabójstwo w Skarżycach.

ZABÓJCA ARESZTOWANY.

Onegdaj o godz. 11 rano mieszkaniec wsi Skarżyce, gm. Kromołów natknął się na drodze na zwłoki mieszkańca tejże wsi 24-letniego Mieczysława Merty.

Zawiadomiona policja przeprowadziła dochodzenie, które wykazało, że Merta został zabity podczas bójki przez 24-letniego Antoniego Domagałę ze Skarżyc.

Między rówieśnikami wynikła przed kilku dniami sprzeczka na zabawie i od tego czasu pałali oni do siebie nienawiścią. Onegdaj, gdy spotkali się obaj na drodze wynikła między nimi bójka, podczas której Domagała zadał Mercie śmiertelny cios nożem w serce.

Zabójca, który przyznał się do popełnienia zabójstwa, aresztowano i przekazano do dyspozycji sędziego śledczego.

Kino „STELLA" — „Od wieczora do północy".

× **OSOBISTE.** Prezydent Zawiercia p. Szczodrowski wyjeżdża dzisiaj do Krakowa, celem interwencji w kuratorjum w sprawie przyjęcia do szkoły 107 dzieci usuniętych spowodu przekroczenia wieku szkolnego.

P. Berndt wyjechał do Warszawy do Min. opieki społecznej w sprawie przyznania miastu funduszów na zatrudnienie bezrobotnych.

× **WYDAWANIE OBLIGACYJ P. N.** Naczelnik urzędu skarbowego w Zawierciu p. Sala zawiadamia wszystkich subskrybentów 6% pożyczki narodowej z Zawiercia i powiatu, że wydaje się już obligacje. Po odbiór obligacyj należy osobiście się zgłosić do kasy urzędu skarbowego w godzinach urzędowych. Przy odbiorze należy okazać dowód osobisty lub książeczkę wojskową.

× **URUCHOMIENIE PŁUGOWNI.** Zakłady Hulczyńskiego w Zawierciu uruchomiły na okres trzymiesięczny oddział płużnicy. W związku z tem znalazło pracę 60 osób.

× **Z LUSTRACJI M. K. F. P.** Jak donoszą, w Zawierciu bawił w tych dniach kierownik biura wojewódzkiego komitetu Funduszu Pracy inż. Ślączka z Kielc, który przeprowadził lustrację w miejskim komitecie Funduszu Pracy w Zawierciu. Jak się dowiadujemy, lustracja wypadła b. dobrze. W rozmowie z prezydentem miasta p. inż. Ślączka przyrzekł zainteresować się sprawą bezrobocia.

Benzyna i eter...

Z różnych wyczynów techniki, które sprawiły, że świat się skurczył do jakiejś cząsteczki siebie samego sprzed stu lat, — radjo jest nietylko jedynym cudem nieprzewidzianym przez Juljusza Verne'a, lecz najzłośliwszym ze wszystkich figlów, jakie człowiek spłatał czasowi i przestrzeni.

Bardzo szanownym jest aeroplan ze swoimi iluś tam setkami kilometrów w godzinie i z owym słynnym lunchem w Warszawie, na który miało się wyjeżdżać z Paryża po wcale późnem pierwszem śniadaniu (i może będzie się jeszcze kiedyś wyjeżdżało, chociaż teraz nie można). Ale jakimże bełkotem dziecięcym jest ta cała latająca gastronomja w stosunku do przygody, jaką opisał mi w liście ze Sumatry młody polski dyplomata, a która zasadzała się na tem, że zwiedzając po drodze do Warszawy jakieś dalekie okrawki Chin, natknął się gdzieś niedaleko Tybetu na misjonarzy polskich, a ci potraktowali go najświeższemi prosto z głośnika wiadomościami o tem, co dzisiaj wieczorem słychać w Polsce. Mój przyjaciel dowiedział się, że fundusz drogowy odrodzi szosy polskie niczem kuracja Woronowa, został poinformowany o najnowszych uchwałach Związku Filatelistów Polskich — i był głęboko wzruszony.

Ja sam tego lata schwytałem się lekko za głowę, gdy wracając w Truskawcu od Naftusi zobaczyłem koło dancingu mych siostrzeńców, którzy przyjechali autem potańczyć sobie trochę i oświadczyli mi, że na kolację, na wczesną wiejską kolację wrócą „oczywiście" do siebie — to znaczy do majątku, z którego za moich czasów wybierało się końmi do Truskawca najmniej na dwa dni, bo jechało się z dwoma popasami, jednym długim i drugim dość długim, jako że trzeba było pokonać zgórą czterdzieści parę kilometrów...

Ale naprawdę uświadomiłem sobie różne przemiany wówczas, gdy dostawszy się takim samym jak oni samochodem na taką samą wieś podkarpacką, pojechałem sobie w kilka sekund do Verony, aby uczestniczyć w przedstawieniu „Aidy" na starorzymskiej arenie, słyszeć jak tłum warjuje za Laurim - Volpim, który śpiewa Radamesa i smakować wspaniałą orkiestrę, mając jeszcze w ustach smak takich klusek z serem, o jakich w Veronie nikomu się nie śniło. Dla ludzi którzy mają dość odwagi, oraz dość pieniędzy, aby podróżować aeroplanami, świat skurczył się do jakiejś niezbyt wielkiej piłki nożnej. Ale dla tych, którzy mają w swym radjoodbiorniku krótkie fale — kula ziemska właściwie niebardzo istnieje, w swym dawniejszym kształcie i wymiarach. Ostatecznie trudno zaprzeczyć faktowi, że człowieka z Ameryki słyszymy tak, jakby siedział w drugim pokoju. Więc gdy rozum powiada nam, że mamy do niego tyle, a tyle tysięcy kilometrów, to, naprawdę, tem gorzej dla rozumu, a tem lepiej dla wyobraźni.

To też zdaje mi się, że najgłębszym i najtrwalszym i chyba najdonioślejszym wpływem radja na świat będzie to, iż przyszłe pokolenia będą miały szczególnie wyostrzoną wyobraźnę. Słuchacze reportażów, oper, słuchowisk, dramatów, przemówień politycznych są pod niesłychanie wysokiem ciśnieniem wyobraźni, która dorabia im, do rzeczy słyszanych, wszystko co trzeba widzieć.

Znam młodą osobę, która słuchając ognistych przemówień Hitlera wyobraziła go sobie jako porywającą „blonde Bestie" o błękitno-stalowych oczach, które są jak dwie toledańskie klingi, o wzroście Siegfrieda i o ramionach boksera wagi piórkowej.

Jestto tak, czy nie — w każdym razie radjo jest jak stworzone do budzenia wyobraźni. Mówiłem z ludźmi, którzy asystowali przy owych słynnych przez swą znakomitą reżyserję „spontanicznych manifestacjach" w berlińskim Sportpalaście, urządzonych z udziałem i na benefis Hitlera, Goeringa oraz Goebbelsa. Opowiadali mi to co widzieli — i zawsze miałem wrażenie iż ja, siedząc przy głośniku, widziałem wszystko o wiele wspanialej, hruczniej i w większym wymiarze. Tupot maszerujących oddziałów, okrzyki, które waliły się lawinami w olbrzymiem crescendo gdy Führer podjeżdżał do gmachu, wrzaski „Heil!" i „Sieg!!", okrzyki „Deutschland ueber Alles!" — wszystko to jest radjofoniczne do jakichś fenomenalnych wymiarów.

Wytrenowanie wyobraźni przez radjo wydaje mi się przeto pewnikiem. Poprostu dlatego, że gdy ciągle będziemy pracowali tym duchowym mięśniem, to musi urość i stwardnieć.

Witold Noskowski.

„Sonety Krymskie" Moniuszki
w Polskiem Radjo.

W latach sześćdziesiątych zeszłego stulecia skomponował Moniuszko kantatę, a więc utwór na orkiestrę, chór i sola, do słów „Sonetów Krymskich" Mickiewicza. Spośród wszystkich sonetów mickiewiczowskich wybrał Moniuszko jednak tylko osiem, które wydawały mu się najbardziej odpowiednie do przełożenia ich na język muzyczny. Są to sonety krajobrazowe. Kantata dzieli się na trzy grupy. Do pierwszej należą: „Cisza morska" „Żegluga" i „Burza morska", do drugiej: „Ruina" „Noc" i „Hymn" do końcowej „Pielgrzym" i „Ajudah". Stosownie do formy kantaty kompozycja ta rozporządza najrozmaitszemi środkami. Tak na wstępie przynosi orkiestra introdukcję instrumentalną, o ładnej melodji, która powtarza się w jednym z sonetów końcowych. Wstęp ten przechodzi w sonet pierwszy „Ciszę morską", którą — także prawem kontrastu — podejmuje solo tenor, zrazu w recytatywie, potem w lirycznej melodji. Melodję tę prowadzi następnie chór. Poprzez muzycznie pełen siły i życia sonet „Żegluga" dochodzi Moniuszko w następującej „Burzy morskiej" do punktu kulminacyjnego sonetów, do napięcia najwyższego. Z znakomitym realizmem odmalowuje tu Moniuszko siłę rozszalałego żywiołu. Następne sonety, ożywione przez rozmaitość środków muzycznych snują nadal nastrój pierwszej części kantaty. Przeważa element melodyjny, co u Moniuszki, kompozytora o tak bogatej inwencyj melodyjnej jest zupełnie naturalne. Jak zawsze u tego mistrza bywa posiadają „Sonety" wiele wdzięku i barwności.

„Sonety Krymskie", wystawiono poraz pierwszy w Warszawie w roku 1868. Przyjęcie ze strony publiczności było bardzo przychylne, znany historyk muzyki Poliński twierdził nawet, że „Sonety" należą do najcenniejszych dzieł Moniuszki — sąd, który jednak naogół nie utrzymał się. O słuszności tego sądu będą mogli radjosłuchacze przekonać się osobiście w audycji, którą nada rozgłośnia warszawska dnia 19 bm. o godz. 21.

Rozwój policyjnego radja w Polsce.

Początek zastosowania radja dla celów policyjnych w Polsce przypada na rok 1928.

W roku tym wykonano 3 radjostacje krótkofalowe Warszawa — 150 watt, Lwów — 100 watt, Białystok — 50 watt.

W roku 1929 zakupiono w Państwowych Zakładach Radjotechnicznych 8 radjostacyj nadawczo — odbiorczych o mocy 15 watt. Zakupione radjostacje posiadały ręczny napęd elektryczny, co jako stałym stacjom przeszkadzało w należytej pracy. Z czasem więc usunięto ręczny napęd elektryczny i zastosowano prostowniki.

Dzięki tej kombinacji praca pod względem jakości i ilości znacznie się zwiększyła, przystąpiono więc do zwiększenia ilościowego stanu radjostacji. Wzięto pod uwagę sprawę zakupu stacji w jednej z wytwórni radjotechnicznej — wysoka cena i brak kredytów na ten cel nie pozwolił jednak tą drogą zaopatrywać najważniejszych jednostek policji w radjostacje nadawczo-odbiorcze.

Komenda Główna posiadała jednak spory zapas części radjowych, wykorzystując je i zakupując dodatkowo, wykonano we własnym zakresie 23 stacje nadawczo — odbiorcze, z których 15 już pracuje, a 13 znajduje się w stadjum instalacji. Przedstawiają one wartość około 50.000 zł. Natomiast już wybudowane a niezainstalowane stacje przedstawiają wartość około 240.000 zł. Razem wartość wszystkich stacyj policyjnych w Polsce wynosi około 300.000 zł., a koszt własny około 35.000 zł.

W najbliższym czasie policja posiadać będzie czynnych 34 stacyj:

Komenda Główna dąży do zaopatrzenia wszystkich ważniejszych posterunków policji w odbiorniki krótkofalowe, komendy powiatowe w stacje nadawczo-odbiorcze przystosowane do pracy telefonicznej. Pozatem w projekcie znajduje się radjostacja centralna o mocy 1 KW.

W ten sposób zapewni się policji stałą i niezależną sieć porozumiewawczą. O wzroście znaczenia radja może posłużyć jako przykład ilość rozmów przeprowadzonych przez radjostację m. st. Warszawy w 1929 r. — około 700 rozmów, w 1934 r. — około 3000 rozmów.

PROGRAM RADJOWY

„WESOŁA FALA".

Wesoła Lwowska Fala, którą usłyszymy w niedzielę, 20 b.m. o godz. 20.55, trwać będzie tylko 25 min. spowodu transmisji koncertu z Budapesztu. Na program jej złożą się utwory Lipczyńskiego i W. Korabiowskiego. „Wesoła Piątka" odśpiewa trzy piosenki z najnowszego swego repertuaru: „Walczyk karnawałowy", „Kupiec tandetny" i „Sześć kuzynek". Wilhelm Korabiowski wystąpi w roli nauczyciela tańca przez radjo, p. Wajszczuka, zaś pp. Aprikosenkranz i Untenbaum gawędzić będą o muzyce i muzykologji. Conferencierke prowadzić będą Włada Majewska i J. Wieszczek.

TRANSMISJA KONCERTU Z BUDAPESZTU

W cyklu międzynarodowych transmisyj koncertów europejskich nadawać będą rozgłośnie Polskiego Radja w dniu 20 bm. t.j. w niedzielę o godz. 21.25 koncert z Budapesztu w wykonaniu znakomitego skrzypka węgierskiego Jeno Hubay'a oraz pianistki Anny Fischer.

SOBOTA 19 STYCZNIA 1935 R.

6.45 — Audycja poranna. 7.50 — Koncert reklamowy. 11.57 — Sygnał czasu, hejnał. 12.03 — Wiadomości meteorologiczne. 12.10 Koncert orkiestry Karasińskiego i Kataszka. 13.05 — Utwory charakterystyczne (płyty). 15.30 — Wiadomości o eksporcie polskim. 15.35 — Z życia katolickiego Stowarzyszenia młodzieży. 15.40 — „Strażak Śląski". 15.45 — Najnowsze nagrania na płytach. 16.30 — Teatr Wyobraźni nadaje dla dzieci słuchowisko p.t. „Wesele Małgorzatki" p-g Janiny Porazińskiej, z ilustracją muzyczną Władysława Macury. 17.00 — Koncert zespołu Adama Hermana. 17.50 — „Rośliny pokojowe w zimie" — odczyt z cyklu „Dom i rodzina" — wygł. p. Zofja Więckowska. 18.00 Skrzynka pocztowa Cioci Heli dla dzieci. 18.15 — Recital skrzypcowy Zygmunta Freuermana. 18.45 — „Jak powstaje piękna książka" — reportaż Janusza Stępowskiego. 19.00 — Polskie pieśni ludowe w wyk. Anieli Szlemińskiej. 19.20 — „Suwałki" — odczyt z cyklu „Miasta i miasteczka Polski" — wygł. dr. M. Stępowski. 19.30 — Tr. z Poznania. 19.50 — Wiadomości sportowe. 20.00 Muzyczna mozaika karnawałowa. Wykonawcy: orkiestra Polskiego Radja pod dyr. Stanisława Nawrota i soliści. 20.55 — „Jak pracujemy w Polsce" 21.00 — St. Moniuszko: Sonety Krymskie. Wykonawcy: I Warszawskie miejskie Koło śpiewacze i orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Tad. Czudowskiego i Adam Dobosz (tenor). 21.45 — „Prus w nowem oświetleniu" — szkic literacki prof. Zygmunta Szweykowskiego. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 — Sonata wiolonczelowa R. Straussa, op. 6 F-dur — wiolonczela — prof. J. Drohomirecki; fortepian — prof. Z. Dymek. 22.45 — Muzyka taneczna z dancingu „Polonia". 23.00 — Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotn. 23.05 Loża Szyderców. 23.35 — Muzyka taneczna (płyty). 23.00 — Muzyka taneczna z rest. „Wielka Gastronomja".

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

7

— Ach taaak?... — zdziwił się sędzia śledczy i jakiś zagadkowy, ledwo dostrzegalny uśmieszek wykwitł na chwilę na jego twarzy. Natychmiats się jednak opanował, przybierając napowrót zimną, urzędową postwę.

— A panna Wirska jak żyła z zamordowaną? - spytał po małej przerwie.

Lokaj czas jakiś nie mógł zdobyć się na odpowiedź. Na jego pociągłej i bladej twarzy widać było pewnego rodzaju zakłopotanie.

— Czy na to nie może nam pan dać odpowiedzi? — rzekł sędzia, wpatrując się pilnie w speszonego lokaja.

— To mi trudno określić.... — zdobył się wreszcie na wymijającą odpowiedź. — Zresztą w tej sprawie pan komisarz Dąbrowski mógłby dużo powiedzeć, gdyż bardzo często odwiedzał mojego pana.

Niezręczny ten wykręt kazał się domyślać, że Bączka onieśmiela obecność Dąbrowskiego, przy którym nie miał odwagi wyrażać opinji o stosunku panny Haliny do uczenicy, a z czego łatwo już było wnosić, że opinja ta nie miała być pochlebna dla młodej nauczycielki.

— W tej chwili pragnę jednak usłyszeć pańską opinję — wyrzekł sędzia z naciskiem. — Cokolwiek pan tu powie zgodnego z prawdą, w żadnym wypadku nie może panu zaszkodzić — zachęcił go już łagodniej.

— Pozornie stosunek był nadzwyczaj serdeczny — odważył się wreszcie — lecz w rzeczywistości rzecz się miała inaczej. Panna Halina nie lubiła panienki...

— Dlaczego? — wtrącił sedzia.

— Przypuszczam, że wchodziła tutaj w grę zwykła zazdrość. Naszej panience na niczem nie zbywało. Pan dyrektor zawsze ulegał kaprysom jedynaczki. Natomiast panna Wirska była zaledwie nuczycielką na skromnej pensji i patrząc na to wszystko zazdrościła Danusi. A przecież sama mogłaby to posiadać, gdyż będąc przystojną i młodą dziewczyną, kto wie czy pan dyrektor nie wziąłby jej za żonę, gdyby nie miał Danusi....

— Na jakiej podstawie pan to wszystko opiera? — przerwał mu w tem miejscu Bolański. — Nie przypuszczam, aby panna Halina zwierzała się przed panem.

— Taki stan rzeczy nietrudno jest wyczuć, panie sędzio... — odparł Bączek z lekkim uśmiechem.

— Więc pan tylko wyczuwa, a konkretnych dowodów nie może pan przytoczyć? — zauważył dość cierpko sędzia.

Lokaj poczuł się nagle przyciśniętym do muru. Nie mogąc znieść badawczego spojrzenia Bolańskiego, odwrócił nieco głowę i w tej chwili jego oczy spotkały się z zimnym, karcącym wzrokiem starego komisarza.

— Przecież pan sędzia pytał o moje zdanie... — jął się usprawiedliwiać — więc taki jest mój osobisty pogląd na ten stosunek, a specjalnych dowodów trudno mi jest dostarczyć. Obserwowałem tylko zachowanie panny Haliny i na podstawie tego powziąłem podejrzenie, że pragnie za wszelką cenę zwrócić na siebie specjalną uwagę pana Rowicza.

— Ma przecież narzeczonego — zauważył Bolański.

— To na wszelki wypadek.... — uśmiechnął się Bączek dyskretnie, odzyskując nanowo pewność siebie. — Zbyt często go wspomina przy panu dyrektorze, jakby pragnęła obudzić w nim uczucie zazdrości.

W tej chwili dało się słyszeć lekkie pukanie do drzwi i na progu ukazał się przodownik Partyka salutując służbowo.

— Co pan powie nowego? — rzucił sędzia Bolański w jego stronę.

— Melduję posłusznie, panie sędzio, że mam pewien nadzwyczaj ważny szczegół zakomunikowania — wyrecytował przodownik, kładąc specjalny akcent na ostatnim wyrazie, aby dać poznać, że sprawa nie może być wyłuszczona przy lokaju.

— Narazie panu dziękuję! — rzekł sędzia do lokaja, odprawiając go w ten sposób z pokoju.

Bączek w ukłonach wycofał się z gabinetu

Teraz przodownik postawił na biurku niewielką butelkę o szklanym korku zawierającą jakaś ciecz przezroczystą.

(D. c. n.)

WULKAN FUJIJAMA Z ODLEGŁOŚCI 250 KLM.
Sensacyjny wynalazek armji japońskiej pozwala dokonywać zdjęcia fotograficzne z odległości 250 kilometrów.

ANGLJA POD ŚNIEGIEM.
Pokryty śniegiem wygon w hrabstwie Cornwall w Anglji, z pasącemi się na nim owcami

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

„PRZEGLĄD ORGANIZACJI". Wyszedł z druku nr. 1 (rok X) „Przeglądu organizacji" organu Instytutu naukowego organizacji kierownictwa. Artykuły: Mgr. K. Berliński — Sztaby cywilne. Inż. St. Wojnarowicz — Droga do usprawnienia przedsiębiorstw miejskich. M. Kasiński — Sprawozdawczość i kontrola wyników sprzedaży. Metoda wskaźników wydajności. A. Liebfeld Druga „Piatiletka" a sowieckie tendencje organizacyjne w przemyśle metalowym. Inż. St. Wisłodki i inż. St. Wróblewski — Cykl wykładów o organizacji ruchu fabrycznego w Düsseldorfie. Kalendarz roboczy. W. Mileski — Feljeton redakcyjny. Stałe rubryki: Kierownictwo i personel. Zakupy i gospodarka materjałowa. Organizacja produkcji. Bezpieczeństwo i higjena pracy. Sprzedaż. Koszty własne i księgowość. Biuro. Bibljografja. Z działalności Instytutu. Wiadomości bieżące.

STERYLIZACJA CUDZOZIEMCÓW W NIEMCZECH.

Sądy Rzeszy wyraziły opinję, że cudzoziemiec, który popełnił na terytorjum Rzeszy przestępstwo i może być uważany za niebezpieczną jednostkę, podlegać może w razie skazania go także i sterylizacji, skoro uważana ona będzie jako konieczna. Władzom wykonawczym przysługuje natomiast prawo niezastosowania sterylizacji, o ile przestępca cudzoziemiec zostaje wydalony przymusowo z granic Rzeszy.

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

OGŁOSZENIA
Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

Seryjne drobne ogłoszenia.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Będzin, Malachowskiego 7. — Grodziec, Będzińska.
Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73. Dąbrowa, ul. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 29.

WYDAWCA i REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI